Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 34. — Telèfon 1451-A
Tallers d'impremta:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

EDICIO DIARIA

Barcelona	2	Pts. mes
Catalunya i Espanya	7'50	" trimestre
Amèrica llatina	8'50	" "
Altres països	25	" "

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15,510—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIMECRES, 19 DE SETEMBRE 1923

El soldà del Marroc, Mulei Iusef, ha estat bufetejat pel resident francès

L'autoritat militar ha destituït l'alcalde de Terrassa

EXERCICIS ESPIRITUALS

Planyem els periodistes, els polítics, els escriptors, els oradors, els propagandistes i els entusiastes que davant les circumstàncies presents sospiren amb tristesa per la suposada impossibilitat de dedicar-se als oficis de llur preferència o de llur obligació. Planyem els qui no saben suportar el dejuni en les habituals ocupacions i preocupacions. Els planyem tant com planyeríem el gastrònom que en temps de Quaresma no trobés la manera de resoldre satisfactòriament el problema creat per la prohibició d'algunes menges.

Precisament els períodes de dejuni són els més adequats per als exercicis espirituals. En l'abstinència voluntària o forçada de determinades activitats hi ha una rica font de fruïcions nobles. Els dejunis són purificadors per a les ànimes on crema el foc intern de la fe. Una aturada en el camí, una suspensió en la feina quotidiana, ens donen l'ocasió de les reflexions fecundes i dels treballs anímics que enforteixen la personalitat i esvaeixen les polsagueres de la lluita.

Amics, no digueu els mots afrosos: "No sé què fer, ara! No puc treballar!" Són uns mots sacrílegs. El periodista que troba eliminats un cert nombre de temes, i l'escriptor que no pot entrar en el clos tancat, i el polític que no pot publicar manifestos, i l'orador que no pot donar conferències, i el propagandista que no pot anar als mítings, i l'entusiasta que no pot aplaudir i donar visques, trobaran bé prou, si saben buscar-les, altres activitats compatibles amb tots els trontolls polítics i socials.

A cada una d'aquestes categories ciutadanes voldríem assenyalar nosaltres uns exercicis espirituals respectius que omplissin els buits del dejuni. Voldríem fer-ho a títol de consell i amb intenció de conhort.

El periodista pot omplir els buits dedicant-se a l'estudi per estendre la visualitat del seu camp. L'escriptor pot exercitar-se en els bons models literaris de la nostra llengua, per tal de polir el seu catalanesc.

El propagandista pot meditar sobre l'art de no dir coses banals o fonedisses. L'entusiasta pot contrastar els seus impulsos sentimentals amb la realitat de les coses humanes.

Que cadascú exerciti el seu esperit en les dignes feines oportunes. Que ningú no es declari en vaga de treball espiritual. Viuen en un món massa petit els que no saben sortir, quan cal, de les roderes quotidianes. Encara que canviïn moltes coses en la successió dels fets, en queden sempre moltes més que romaneixen iguals, incòlumes, invulnerables.

Pobre home, el que ara no sap què fer, ni què dir! Pobre home, el qui troba que l'ample món dels homes i l'estreta terra nostra han canviat de dalt a baix en quatre dies! Planyem els periodistes, els escriptors, els polítics, els propagandistes i els entusiastes que s'enyoren. Els recomanem que llegeixin cada matí, com a tònic, un article o una poesia d'En Joan Maragall, o bé un passatge d'En Ramon Muntaner.

Full de dietari

LA BUROCRACIA NO PERILLA.

L'Estat modern, cada dia més lluny de la primitiva concepció rousseauniana de l'Estat gendarme, realitza un sens fi de funcions. Per realitzar aquestes funcions ha tingut, naturalment, de contractar un nombre important d'homes. Aquests homes, no cal dir-ho, s'anomenen funcionaris. També són designats sovint amb els noms d'empleats, oficinistes o buròcrates.

No és indispensable de posseir una gran erudició històrica ni un agut sentit polític per comprendre que totes les crisis contemporànies han de posar en primer terme el problema de l'organització o de la reorganització d'aquesta xarxa humana que, gràcies a la flexibilitat oportuna, endega les activitats del país, i quan és massa atapeïda o massa irregular, les dificulta i les sufoca.

Quantes sàtires, quantes invectives, quants pamflets s'han escrit contra la burocràcia!! El mateix poble, que si fa no fa n'ha estat l'inventor, França, té una copiosa literatura que combat a sang i a foc el pobre monsieur Lebureau.

Tots els altres països, l'un darrera l'altre, han hagut d'anar creant una burocràcia. Àdhuc Anglaterra, on l'esperit tradicional, aliat amb el sentit pràctic, oferia una gran resistència a la complicació administrativa, no ha tingut més remei que sucumbir davant el gran corrent que deriva de la Revolució francesa.

Ens trobem davant un corrent contrari? Els fets de Poincaré a França, de Mussolini a Itàlia i els anuncis de Primo de Rivera a Espanya assenyalen la fi de la burocràcia?

No. Estigueu tranquils. La burocràcia, ara com ara, no pot morir perquè segueix responent a una necessitat que les noves tendències polítiques no abasten a modificar.

És clar que el fet de no perillar la burocràcia com a institució no vol dir que en els moments actuals no perillin molts buròcrates com a individus. La descongestió de les oficines, o més ben dit, la descongestió de les "plantilles" (no tots els que figuren en aquesta formen en aquella) és, sembla, una cosa inevitable.

Noteu, de passada, que a l'hora actual només hi ha un país que es trobi dins una tendència d'augment de funcionaris: "La República dels Soviets".

Poincaré, Mussolini, Primo de Rivera es decanten a reduir el nombre de funcionaris; no perquè opinin que cal segregar atribucions a la burocràcia, sinó perquè opinen que al voltant dels nuclis treballadors hi ha una vasta vegetació parasitària. Lenin es decanta a augmentar el nombre de funcionaris, no perquè opini que l'antic règim tenia mal dotades les seves oficines, sinó perquè el comunisme comporta un increment enorme de funcions estatals—el màxim increment possible.

Un i altres, doncs, amb actuacions diferents, demostren una idèntica preocupació.

Carles Soldevila

Converses filològiques

A imitació de l'espanyol, que té *más*, adverbi, i *mas*, conjunció adversativa, el català literari admet *més*, adverbi, i *mes*, conjunció, amb la mateixa valor que *però*; ço és, dóna al mot prolongament de *magis* les mateixes valors que l'espanyol, i estableix entre el mot en funció d'adverbi i el mot en funció de conjunció la mateixa distinció gràfica que aquella llengua: *Ell és més alt que tu. Obraren malament; mes ara se'n penedeixen.*

Nosaltres havem aconsellat sempre d'evitar el *mes* com a conjunció adversativa. Els antics usaven, certament, *mes* com a conjunció, però amb el sentit d'*encara* o *demés*. (Exemple: "...havem conquests e applicats a nostra corona lo regne de Mallorques..." "E, *mes*, havem cobrada Cerdenya, la qual era perduda..."). Com a conjunció adversativa tenien, no *mes*, sinó *mas*, que reunia les dues valors de *però* i de *sinó*, com el *mais* francès. (Exemple: "Totes aquestes coses eren mal fetes; *mas* yo'm confessava e combregava sovint e penedia-me'n". "...no deman yo, senyor, açò, *mas* per què tan sobtadament pagàs (pagàreu) lo deute a natura").

Segons nosaltres, el *mas* adversatiu espanyol hauria de traduir-se sempre per *però*, com el seu sinònim *pero*.

P. Fabra

Faran vaga les modistes de París?

Les modistes de París han fet un míting. Reunides a la Borsa del Treball, han examinat els mitjants d'obtenir un millorament de salaris.

Les oradores se succeïren a la tribuna denunciant la situació lamentable de les obreres que no guanyen sinó de 10 a 12 francs de jornal.

—Artistes com sou — exclama una delegada nordamericana — guanyarien de 50 a 60 dòlars diaris en el meu país!

Es parlà del treball de nit i de la vaga forçosa.

Si el Sindicat patronal no cedeix, potser veurem aviat una nova vaga de "midinettes".

LA SITUACIÓ D'ALEMANYA

Les idees de Paul Lench

(Del nostre enviat especial)

M. Poincaré, sol preguntar cada diumenge, en el curs de les seves oracions de propaganda, què hauria passat si Alemanya hagués guanyat la guerra? Ja us podeu imaginar la cara d'horror que posa M. Poincaré només de pensar amb el que hauria esdevingut si Alemanya hagués guanyat i l'horror que la cara horrorosa de M. Poincaré infon en els seus oients. Total, massa horror. Això ho han vist algunes persones d'esperit de París i de l'horror n'han fet un "joli mot". "Si França hagués perdut la guerra — és la retòrica dominical de M. Poincaré que ens ho fa dir — hauria guanyat més que havent-la guanyada." Es una bona dutxa pels pessimistes de cada festa que cultiva el Bloc National. I el mot deu ésser de De Jouvenel, germà del senador.

Un gran periodista alemany, Pau Lench, s'ha pres les coses més seriosament i ha contestat amb uns quants articles molt importants. Pau Lench, és segurament el primer periodista alemany no jueu. Dirigeix la Deutsche Allgemeine Zeitung", el gran diari de Stinnes. Lench, escriu cada diumenge un article titulat genèricament "Política estrangera" i signa Odyseas, al·lusió desvergonyida als seus llargs viatges en el camp polític. Lench prové del sindicalisme revolucionari i avui serveix la gran indústria. Maximilià Harden, el més gran escriptor alemany de nostres dies, ha passat d'ésser depositari del testament de Bismark a bolxevista, i avui torna lentament cap a la dreta burgesa.

Vull resumir el pensament de Pau Lench, perquè hi ha alguna cosa més que aprofitable. Passo per alt la, per Pau Lench, indiscutible superioritat d'Alemanya sobre França. No hi ha, segons aquest home, comparació, en cap dels rams. El món deu a Alemanya el que Lench anomena els "invents apocals", o sigui els invents sense els quals el món seria una altra cosa que no és ara. Aquests grans invents que formen època, són la invenció de la impremta i la invenció de la pólvora. Sense la pólvora, el món tindria una altra moral; sense la impremta, tindria una altra intel·ligència. El tercer gran invent apocal, el vapor, es deu als nostres cosins, els anglesos. I a França què es deu?, pregunta Lench. El francès, segons el periodista, és l'home especialment dotat per a la transformació i adaptació dels grans descobriments apocals. El francès fa filigranes amb les coses secundàries: l'automòbil, el submarí, l'aeroplà.

Deixem estar aquestes coses que ens transporten a les discussions que llegíem durant la guerra, entre germanòfils i francòfils, tan lamentables. No crec pas que hi pugui haver discussió sobre els fets que es deuen a l'atzar. Per altra part, ningú discuteix, a aquest poble, ni a cap, les seves grans virtuts i els seus grans vicis. Des del punt de vista del progrés material, tots els pobles són igualment responsables. Des del punt de vista del progrés material només hi pot haver una discussió interessada, i això perquè el progrés material no interessa realment a ningú que procuri tenir d'aquest món una idea no del tot superficial. En el progrés material, per altra part, tot és subjectiu i no hi ha una mitja cana per prendre la mida a les valors. Per a molta gent, l'home més genial és l'inventor del motor d'explosió. D'altres, més modestos, estan disposats a glorificar, sempre que es presenti l'ocasió, l'inventor del "water-closet".

Deixem estar aquestes coses i anem al gra. Què hauria passat si Alemanya hagués guanyat la guerra? Què hauria passat? Diu Lench: Hauria passat tot el contrari del que passa ara. Els alemanys, si res més no — diu Lench irònicament — sabem guanyar les guerres. Passeu els ulls per la nostra obra. La nostra obra és l'Europa fargada entre els anys 1871 i 1914. Hi ha algú que hi tingui res a dir? Si hi ha algú, que demani la paraula i que procuri dir la menor quantitat posible de barbaritats...

Al costat de la nostra obra hi ha la feta durant cinc anys pels aliats. Ja la veieu — diu Lench — El món per un cantó és un infern, per l'altre és un llims. Als llims hi vinen totes les persones que han tingut la desgràcia de seguir, en els diaris, la qüestió de les reparacions. Hi ha algú que hi entengui res? Hi ha algú que llegeixi el diari amb gust? Hi ha algú que visqui amb una certa seguretat, amb una certa comoditat, amb una certa tranquil·litat? Reparacions, conferències, viatges, notes, notes i més notes, ocupacions fetes sense gràcia, discursos, informes, raports! Es pot donar més desordre, més incapacitat, més falta de destresa? Es pot donar un fracàs més enorme, més total, més complet?

Què hauria passat si Alemanya hagués guanyat la guerra, pregunteu?—diu Lench—. L'endemà de la guerra el món hauria tornat a marxar com una seda. Tothom hauria tornat al treball i a l'ocupació com si no hagués passat res. L'ordre seria absolut, perquè cap indecisió s'hauria produït, cap discussió, cap protesta. La pau hauria estat suportable perquè hauria estat intel·ligent. La gent hauria perdut l'estrictament just, i res més que l'estrictament just. Cap concessió a la teoria, a l'ideòleg, a la fantasia. Realitats, factors econòmics, establiment de bones i fortes fronteres alemanyes. Res més. I a treballar tothom, altra vegada, perquè la guerra fa perdre un temps llastimós...

Lench, naturalment, és un home de principis, com a bon conservador, i un amic de la raó suficient. No ho diu, però s'entreveu que el desordre actual l'atribueix a haver els aliats admès el principi del dret dels pobles a governar-se per si mateixos. I, naturalment: el que explica que si Alemanya hagués guanyat la guerra tot seria ordre, calma i voluptat, és que no s'hauria donat bel·ligerància a aquell principi romàntic. Molts diplomàtics i generals exòtics, s'haurien — va a dir Lench — estalviat les incomoditats de l'uniforme i de l'etiqueta, perquè per venir a Berlín a saludar amb un vestit de carrer n'haurien tingut prou. I molts polítics s'haurien pogut estalviar de dir les ximpleries i barbaritats que han dit ara, perquè el món se n'hauria pogut passar perfectament.

Aquestes són les idees de Pau Lench. Són molt comprensibles i molt vives, i si les donem és perquè el lector català tingui una idea clara del que pensen els alemanys distingits, de la pau. Són idees que responen als mateixos instints que els dels homes d'Action Française.

Josep Pla.

Berlín, 13 setembre.

LES REPARACIONS

Mr. Baldwin arriba a París per conferenciar amb Poincaré

Comentaris de la prensa alemanya als discursos del cap del Govern francès

París, 18.—El primer ministre anglès, Stanley Baldwin, ha arribat aquesta tarda a aquesta capital.

Baldwin esmorzarà demà a l'Ambaixada d'Anglaterra en companyia del president del Consell francès, senyor Poincaré.

A aquesta entrevista els dos primers ministres aliats canviaran impressions sobre la qüestió de les reparacions. — Radio.

COMENTARIS DE LA PREMSA AEMANYA AL DISCURS DE POINCARE

Berlín, 17.—Comentant el discurs de M. Poincaré, diu el "Montag Morgan":

"Aquests discursos no contenen una resposta a Stresemann i no són més que la repetició d'un disc que ja coneixem.

La gran dificultat d'arribar ara a una discussió és manifesta, puix les conseqüències de la desastrosa política de Cuno ens deixen davant del perill que podia succeir-nos: França s'apodera de la garantia.

La tasca que pertoca al doctor Stresemann de reprendre el contacte diplomàtic exigeix tota la habilitat del polític."

El "Montag Post", diu:

"El discurs de Poincaré no tindrà, certament, per resultat afavorir les converses sobre la Ruhr, però per altra banda no exclouen llur continuació.

Sembla que aquesta vegada el polític francès hagi volgut mostrar-se enèrgic, puix demà arriba a París Mr. Baldwin.

Les frases d'aquest discurs anaven dirigides a Anglaterra. De moment Stresemann no contestarà, reservant-se fer-ho quan coneixi el resultat de l'entrevista Baldwin-Poincaré."

La "Lokal Anzeiger" fa constar la decepció que el discurs de Poincaré ha produït a Alemanya.

No contesta a Stresemann, considerant-ho una cosa secundària, sinó que e sdirigeix a l'enemic més perillós de França, que és encara el seu aliat.

Quelcom deu haver passat que no coneixem; probablement es tracta de posar de nou sobre la taula la qüestió de la seguretat de França i lligar-la a la de les reparacions.—Radio.

EL PARTIT POPULISTA APROVA LA POLITICA DEL CANCELLER

Berlín, 18.—La Comissió central del partit populista, després d'haver oït al canceller Stresemann, ha aprovat una resolució adoptant sense reserves la política interior i exterior del canceller.—Radio.

Ginebra, 18.—En nom de la Federació Sindical Internacional, el President Jouhaux i el secretari general han adreçat un manifest al Consell de la S. de N. expressant els punts de vista del proletariat sobre la qüestió de les reparacions.

En l'esmentada exposició es reitera la voluntat de pau dels obrers i es fa constar que el desequilibri europeu no deixarà d'existir fins que no s'hagi regulat la qüestió de les reparacions d'una manera justa i sense exercir represàlies.

Considera el proletariat que les condicions d'Europa són ara favorables per a la resolució del problema de les reparacions.

Acaba la declaració dirigint una crida als obrers nordamericans per tal que es decideixin a intervenir en les qüestions europees.

La fallida econòmica d'Alemanya constituiria un veritable desastre mundial i la pau seria impossible.—Radio.

LA PRODUCCIO DE LES MINES DE LA RUHR

Dusseldorf, 18.—El ministre francès d'Obres públiques i el general Degoutte, han visitat la mina Iktor, la més gran d'Alemanya, la qual comprèn sis pous, dos dels quals no eren explotats en el moment de l'ocupació.

Tots es troben, en l'actualitat, en ple rendiment.

L'explotació dels pous començà la primera setmana i passà de 60 tones l'11 de setembre de 450 el dia 15 del dit mes.

Es calcula que per a últims de mes el seu rendiment diari no serà inferior a 1,000 tones.

El ministre francès declarà que l'expedició dels stocks ja existents s'ha fet d'una manera senzilla, i que la producció de coc s'efectua normalment.

—Continuarem — digué, — d'acord amb Bèlgica, l'explotació de totes les mines, sense que ens amoïnin en cap moment les dificultats que sorgeixin, fins el moment en què el Reich es declari vençut a la Ruhr. —Havas.

UN GENERAL BAVARES ES FA FRANCISCA

Berlín, 18.—Comuniquen de Munic que el general von Reichlin von Meldegg, que manava durant la guerra la 13 brigada territorial bavaresa, ha estat admès al convent de franciscans de Dietfurt. El general té 68 anys.—Havas.

DISTURBIS A ALEMANYA A CAUSA DE L'ENCARIMENT DE LA VIDA -:- MORTS I FERITS

Berlín, 18.—A causa de l'encariment de la vida han ocorregut disturbis en diferents punts

A Loran, a causa de la disminució de salaris, els obrers organitzaren una manifestació. La policia els sortí al pas, entaulant-se una lluita, de la qual resultaren 12 morts i 20 ferits.

A Iberrech hi ha hagut una col·lisió entre la policia i els obrers, resultant dos morts i nombrosos ferits.

A Panen comunistes i socialistes han entaulat una veritable batalla.—Radio.

EL DEUTE FLOTANT ALEMANY

Berlín, 18.—El deute flotant alemany s'eleva a 2.380.227.744 bilions de marcs.

Les despeses amb relació als ingressos per als primers deu dies de setembre estan en relació d'un a onze.—Radio.

RUSSIA FA UNA CONCESSIO FORESTAL A ALEMANYA

Estocolm, 18.—L'ex-canceller alemany, senyor Wirth, ha obtingut de Rússia en profit d'Alemanya una concessió forestal al Sudest de Petrograd.

El capital necessari per a l'explotació ha quedat ja cobert per alguns industrials alemanys. —Havas.

SOM COM DIUEN?

Altra vegada, amb motiu de l'actualitat que ha fet sorgir uns dies el nom de la ciutat nostra a la premsa estrangera, s'han remogut llocs comuns i utilitzat fàcils clixés de repòrter, que ens descriuen amb una perspectiva no prou justa. No fa molt que era tractada aquesta qüestió; darrerament, glossant els articles d'un dels bons periodistes francesos, que passà en viatge informatiu per Barcelona, remarcava un agut i brillant comentarista la manera ràpida i definitiva com cristal·litza arreu del món la llegenda de la nostra ciutat febrosa i virulenta.

En la creació d'aquest tòpic, avui de gran volada, cal reconèixer-hi bona part de culpa pròpia. Amb una certa vanitat col·lectiva, sovint ens ha complagut que parlés de nosaltres l'opinió europea, en fós la que fós la causa. A més, quan no era exagerat encara, el concepte dominant d'una ciutat enfebrada, complexa, neguitosa, activa en el treball, inquieta en l'esperit, decidida en la lluita, cosmopolita en el vici, no desplavia a la imaginació àvida de modernitat. Hi ajudàrem, donant a les nobles inquietuds l'aparièncía externa més crua i descarnada, fent que ço que era mostra de vitalitat i plenitud espiritual, pogués prendre's com obsessió malaltissa. I les lluites fratricides, els odis d'estaments, l'exasperació epidèrmica ha fet preponderar en les síntesis dels espectadors, un sol caire de la nostra ànima.

Es així Barcelona? Es així Catalunya? Si en una obra simbòlica n'haguéssim de tallar en la pedra el viratge, no podríem donar-li la serenitat del marbre representador de l'antiga ciutat d'Atenes? Hauríem d'esculpir, contret el rostre i en desordre els cabells, una fúria cruel i venjativa? Serà una il·lusió perduda per sempre la que ens feia parlar de la dolça Catalunya?...

No; el fons del nostre poble, mai gairebé comprès, serva integre el ric tresor de les bones virtuts. Virtuts fermes relligades amb altres de més suavitat. I si sortosament s'hi troba afany de treball, plenitud activa, forta ambició, decisió coratjosa i esperit obert, en conrear-les virilment, no oblidem ni ens avergonyim de la tendresa pregona. Virtut sempre amagada, perquè l'ànima, una mica esquerpa, no es lliura a qui l'esguarda indiferent, sense franca cordialitat. No és gens nostre el donar-se en banal efusió a una nova intimitat, que es perd després amb la mateixa fràgil lleugeresa que es lligà. I així ha pogut fer-se la llegenda, filla de la incomprensió, de l'aspra rudesa catalana, prima escorça que cobreix la carn dolça i sucosa.

Fóra senzillíssim posar exemples d'aquest fons de suavitat. Anècdotes innombrables de fàcil generalització; cercant-les sobretot, com a demostratives, més que en la pau recolosa de la llar, en el brogit de les festes del poble, sempre rialleres; moments de joia en què s'expandeix lliure el fons obert i confiat, un xic ingenu, una mica irònic, de la nostra gent. I més encara ho provarien les manifestacions externes de sentiments comuns, com és, entre altres, el dolç tresor de les nostres cançons, xopes de la més pura melangia i l'espiritualitat més afinada.

Però jo voldria portar una demostració nova, i si és posible més ampla i més convincent, cercada en la més íntima i fidel traducció del sentir racial, en el parlar. Si la nostra volguda llengua, pel curt de l'època renaixentista, és encara pobre de mots objectius per designar coses concretes, té en canvi, una noble riquesa de paraules per expressar estats anímics, Mostra palesa d'un fons humanament complex en la vida emotiva, que ha vingut treballant-se al córrer del temps. I entre el gran volum de paraules representadores de sentiments, la deu més viva, el doll més clar, és fet d'aquelles que expressen sensacions afectives, indefinibles amb precisió de tant íntimes, i un xic borroses de tan matissades.

Prou sabuda, per exemple, la paraula enyorança, gairebé intraduïble en altres llengües. Paraula humil i senzilla, de saba popular, imatge fidel del cor persistent que treballa en el record, tornaveu dolorós del pensament llançat al lluny. Paraula que ha brollat de la fonda melangia d'una raça que sent sempre, d'una manera contradictòria el desig de partir i l'evocació torturadora del que s'ha deixat; solatge resignat de la tristesa repetida al llarg de les generacions...

Sensacions similars formen una nombrosa sèrie de variants, brancatge profús d'una mateixa soca. L'abundor, potser única, de paraules expressadores de sentiments semblants—neguit i manyaga conjuntament—il·lumina amb una clara llum la part potser més amagada de la psicologia de la raça. Ja no és el mateix que l'enyor, la recança; com no és igual en aquesta el recar. Ço que dol no és idèntic a ço que sap greu. Dalir-se és diferent de glatir. Migrar té un altre matís que gruar, presos els dos en sentit moral i no de cobejança física. En el poble, candir, corrupció de decandir, és dit amb una intenció lleument distinta. I encara podríem citar l'ennaigament que de la seva accepció infantívola salta a expressar la caiguda del cos i l'esperit, a la qual porta una aspiració inassolible. On trobar, en un radi reduït major riquesa de paraules expressadores de sentiments més afinats?

Repetint l'anàlisi en altres recons del mateix sector de la llengua, és senzill de comprovar el fons d'humanitat del nostre poble. No és tot l'espodàrica virulència d'una exasperació circumstancial; hi ha també serena fortalesa, nobles afanys, i més amagades les bones i humils virtuts. No som com diuen; o bé, no som "sols" com diuen.

Exaltem l'íntima tendresa de Catalunya, perquè sense afeblir la viril empenta ambiciosa, endolceixi les lluites cruels entre germans. I retornem-li la mercè d'amor i de caliu humà d'ella rebuda, amb una forta i abnegada passió.

Carles Pi Sunyer

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 18 SETEMBRE DE 1923

BORSI MATI

	Obra	Alt	Baix	Tanc
Nord	68'30	68'35	68'10	68'15
Alacant	67'90			67'90
Automnibus				
Andalusos				

BORSI NIT

	Obra	Alt	Baix	Tanc
Nord	64'6	65'20	64'	65'
Alacant	64'50	64'90	64'15	64'80
Automnibus	9			85'
Andalusos	53'75			53'75

DIVISES ESTRANGERES

Francs	42'95
Suissos	131'65
Belgues	36'
Lires	32'10
Lliures	33'72
Dòlars	7'42
Marcs	0'0.001
Corones	0'012

BORSA DE MADRID

	Com.	fimes	Prop.
Interiors	71'10		
Amortitzable 4%	89'		
Amortitzable 5%	95'25		
Exterior 4%	86'40		
Banc d'Espanya	580'		
Banc Esp. de Crèdit			
Banc Esp. Rio Plata			
Tabacs	247'		
Sucres pref.	83'75		
Sucres ord.			
Cèdules	89'50		
Nords	336'		
Alacants			
Francs	43'10		
Lliures	33'70		

BORSA DE PARIS

Londres	78'68	78'65
Bèlgica	85'10	
Espanya	233'75	233'50
Holanda	68'	
Itàlia	76'20	76'15
Nova York	17'33	17'32
Portugal		
Suècia	460'75	
Suissa	306'25	306'
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Noruega	279'	
Dinamarca	314'50	
Berlin		
Viena	24'50	0'003
Praga	52'00	0'2425

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons	135'
" " Isabel	138'
" " onses	135'
" " petites	134'50
" " francses	135'
" " lliures	34'
" " dòlars	7'10

SUCRES

Nova York Tanca 17 setbre.

Setembre	46'
Desembre	44'
Març	370
Maig	380'

CAFES

Nova York Tanca 17 setbre.

Disponible	11 3/4
Setembre	931'
Octubre	917'
Desembre	833'
Març	783'
Maig	765'
Juliol	749'

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del dia 18 de setembre de 1923

NEW YORK	Disp.	Octu.	Dbre.	Gener	Març	Maig	Juliol
Tanca anterior		29'25	28'93	28'27	28'15		
Obertura		29'60	29'13	28'57	28'28		
Segon telegrama		29'40	28'87	28'43	28'30		
Tanca							
LIVERPOOL							
Tanca anterior							
Obertura		16'13		15'54	15'33	15'12	14'70
Segon telegrama		16'20		15'59	15'36	15'11	14'73
Tanca		16'25		15'59	15'37	15'13	14'73
New Orleans							
Tanca anterior	28'75	28'55	28'10				
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							

BORSA TARDA

	Octu.	Alt	Baix	Tanc
Nord	67'40	67'40	62'20	64'30
Alacant	67'	67'	61'50	64'50
Andalusos	55'15	55'20	53'	53'
Colonial	68'	68'	67'50	67'10
Càceres variable	34'95			54'85

BORSA DE LONDRES

Cèdules argentines	3750	Argentina	3950
Exterior	6750	Montevideo	3000
França	7820	Xile	3570
Nova York	45143	Berlin	925000000
Espanya	3361	Copenhague	2510
Suissa	25665	Yokohama	2168
Holanda	11547	Bèlgica	9375
Itàlia	10318	Noruega	28325
Suècia	1711		
Portugal	215		

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

	Antr.	Cort
Emprèstit 1914	74'25	
" 1920	74'15	74'85
C. C. Comunal	74'	
DIPUTACIÓ DE BARCELONA		
Emp. 9.000.000	80'25	
" 5.000.000	79'50	
" 13.000.000 B.	78'50	78'25
" 13.000.000 C.	78'25	
AJUNTAMENT DE BARCELONA		
Emissió 1903	79'50	
" 1904	79'50	
" 1905	79'15	
" 1906 A	81'	81'
" 1906 B	81'	80'75
" 1906 C	81'25	
" 1907 D	78'50	78'50
" 1910 D	77'75	
" 1912 B	75'25	
" 1912 E	75'50	
" 1912 F	74'50	74'50
" 1913 B	78'	
" 1916 B	77'75	
" 1917 B	77'75	
" 1918 B	78'	78'
" 1919 B	77'75	78'
" 1920 B	77'75	
" 1921	99'25	99'25
Eixampla 1899	95'50	95'75
" 1913	91'	
" 1907	87'	
Bons Reforma	83'75	83'75
PORTS		
Port de Barcelona	90'25	
" " Melilla	101'	101'25
" " Sevilla	94'	
" " Gijón-Musel	95'	

DEUTES DE L'ESTAT

	Antr.	Cort.
Interior 4% A	71'25	71'20
" " B	71'10	71'
" " C	71'15	70'85
" " D	71'10	71'
" " E	71'10	70'95
" " F	71'2	
" " G H	71'50	71'50
Exterior 4% A	87'25	87'15
" " B	87'10	87'
" " C	87'1	87
" " D	87'75	85'95
" " E	85'4	86'45
" " F	86'	
" " G H	87'	87'
Amortitzable 4% A	87'50	
" " B	89'50	
" " C	89'2	
" " D	89'20	
" " E	89'25	
" 5% A	95'60	95'35
" " B	95'60	95'50
" " C	95'6	95'50
" " D	96'40	
" " E	95'60	95'50
" " F	96'	
" 1917 A	95'5	95'35
" " B	95'6	
" " C	95'10	95'25
" " D	96'5	
" " E	96'20	
" " F	96'1	
O. Tres. C. 1921 A	101'80	
" " " " B	101'70	
" " F. " A	101'0	
" " " " B	101'30	101'10
" " O. 1923 A	100'80	
" " " " B	100'80	100'75

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antr.	Cort.
Villalbes 4%	75'	
Almanses 4%	76'65	
Osques 4%	76'25	78'
Tudela 5%	88'	
Nord 1.ª hip. 3%	65'25	67
" 2.ª " "	64'	64'
" 3.ª " "	6'15	
" 4.ª " "	63'	
" 5.ª " "	63'25	
Pamplona	63'50	62'
Prioritat	66'50	65'50
Segòvies	59'75	
M. S. Joan	67'50	67'
Astúries 1.ª	64'15	
" 2.ª	64'	
" 3.ª	64'	
M. Z. A. A 5%	84'50	
" B 4 1/2%	80'50	80'50
" C 4%	70'75	70'80
" D 4%	71'25	71'
" E 4 1/2%	79'75	79'50
" F 5%	85'50	85'75
" G 6%	101'50	101'50
" 1.ª	69'65	66'
" 2.ª	73'50	73'
" 3.ª	73'	73'50
Fran. 1864 2 1/2%	56'50	
" 1878 2 1/2%	53'75	55'65
Directes 2 1/4%	54'	54'
Deus-Roda 2 1/4%	47'	48'
Lleydes	67'50	67'
Orenses llx 3%	63'	62'
Orenses var.	37'25	
Càceres 5%	87'	
" llx 4%	75'15	
" var.	34'85	34'85
Vasc Asturiana 1.ª		
" " 2.ª	98'	
Olot Girona 4%	60'	
" " 5%		
Andaluss 5%	79'65	79'65
Secundaris 4%	66'75	

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antr.	Cort.
Manresa-Berga 4%	6'	
C. Gral. Tram. 4%	80'	80'
" " " 5%	94'	94'
Tramvies BEG 5%	98'	
" " 4%	76'	
" St. And. 4%	73'	
Sarrià-Barcel. 6%	102'	102'25
Fer. Catalunya 6%	92'	91'65
Ferr. Catalans 5%	99'85	99'85

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
C. Bar. E. 1900 5%	80'	
" 1907 4%	82	
" 1908 4%	80	
" 1912 5%	88'25	88'50
" 1913 5%	87'50	87'
" 1920 6%	98'75	
Aigües Barna. 3%	59'50	
" " 4%	72'	
" " 5%	97'75	
" " 5%	88'75	
" " 6%	101'75	101'25
C. G.-E. D 4 1/2%	7	
" E 4 1/2%	75'	74'50
" F 4 1/2%	74'50	
" G 6%	93'	93'15
" Bons 6%	92'	91'75
Alum. Pub. G 5%		
" " H 5%	60'	
Energies 5%	60'50	67'
" 6%	9'	
" Bons 6%	94'50	94'3
E. del Cinca 5%	88'	
" " 6%	97'50	
E. M. d'Ebre 5%	73'	
S. P. F. Mot. 6%	83'50	
" Bons 7%	84'50	85
S. E. C. Elec. 6%	77'	
H. A. Elect. 5%	101'	
" " 6%	119	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
C. Fluid Elct. 6%	91'75	91'75
C. Mall. Elct. 6%	91'	
Manresana 5%	88'75	
" 6%	94'	
C. Gral. Elct. 6%	81	

OBLIGACIONS VARIES

	Antr.	Cort.
Trasatlàntica 4%	97'50	87'50
" 5%	101'25	
" 6%	105'50	105'
Urgells var.	65'15	
T. Filipines 4 1/2%	59'25	
Fabra Coats	80'	
Sucres 4%	75'	
" estamp.	82'	
" Bons 6%	97'50	97'75
Asland 5%	88'	
" pref.	88'	
" 6%	95'	
" 7%	101'50	101'50
Reg. de l'Ebre 4%	66'	
F. d'Obres 4 1/2%	83'75	85'
" 5%	96'50	
C. Cot. i Ant. 5%	62'	
Unió Vidriera 5%	81	
Siemens 5%	82'25	
Carbs. Berga 4 1/2	68'	
Cons. Naval 5%	84'	
" Bons 6%	101'50	
A. i Graells A 7%	101'	
" B 7%	101'	
" A i T 7%	95'50	
Cons. i pvts 6%	93'50	
U. E. P. fun 5 3/4	92'	
" 4 3/4	85'	
St. G. de Recs 6%	84'	84'
C. G. Carbons 6%	103'	
Cases Barates 6%	79'50	
Mines del Rif 6%	81	
" 5%	87'	
T. Fran. Esp. 7%	98'	

ACCIONS

	Antr.	Cort.
Banc d'Espanya	548'	
Banc de Vilanova	57	
Banc de Catalunya	100'	
Crèdit i Docks	153'	
FERROCARRILS I TRAMVIES		
Sarrià Barcelona	103'	
Orense Vigo	12'10	
Manresa Berga	15'	
Andalusos	56'	
Sud d'Espanya		
Vallad. M. Rioseco	7'	
Olot Girona	28'	
Alandara	75'	
C. Ferros. i Trams.	15'	
Canal Ebre	22'	
Villena Alcoy	24'50	
AIGUA, GAS I ELECTRICITAT		
Catalana D	77'	
" E	78'	
" F pf. 5%	97'	
" F pf. 6%	84'25	84'25
Barcelonesa	120'	
Metallurg. Ebre	97	
L'Electricitat Sub.	65	
Forces Motrius		
" " O		
" " P	83'	
Const. Elèctriques	92'50	
Aigües Barna. O.	119'	120'
" diferides	23'	
C. H. A. Elect. A.	335	
" B.	385'	
C. Fluid Elèctric B.	133'	
" C.		
" D.	81	

ACCIONS VARIES

	Antr.	Cort.
C. Gral. Tabacs F 1.ª	209'50	230'
" F. 2.ª	193'	
C. Trasatlàntica O.	103'	
" P.	105'	
Canal Urgell	13'50	
La Maquinista	70'	
Espanya Industrial	162'	
Hidro. de l'Ebre		
Sucrera del Segre O		
" P		
Gral. Telèfons O		
" P	83'	
C. Peninsular O.		
" P.	68'65	
S. d'Obres i Cons.	157'	
Unió Resinera		
Asland	118'	
U. Metallúrgica O.		
" P.	73'50	
Sucreres O.	39'	
" P.	83'	
Mutua Propietaris	50'	
Indus. Agrícoles	171'	
Unió Vidriera A.	40'	
" B.	71'	
Cotxes i Autos A.	50'	
" B.	33'	
Indus. Elèctrica	97'	
Cons. i pav. A B C D	55'	
" E.	55'	
Autòmnibus S. A.	97'50	
Hispano-Suissa	203'	

ACCIONS VARIES

	Antr.	Cort.
Indus. Alcoholera	75'	
Foment propietat	51'	
C. Transmedit.	51'	
S. A. Monegal	43'	
S. A. Damm.	133'	
Catalana C. i Nav. A	133'	
" B	133'	
Làmpara Z.	33'	
Salat O	31	
" P.	37'	
Torras fer. i cons.	103'	
Manuf. suro	103'	
Astillers Tarrag. A.	72'	
" B.	72'	
Hotel Ritz	72'	
Carburs metàl·lics	120'	
La Bohèmia A	81'	
" B	93'	
" C	93'	
S. A. Cros.	133	

MINES I CARBONS

	Antr.	Cort.
Carbonífera	70'50	
Hulleres	153'	
M. i sondeigs O.	5'	
" P.	5'	
Carbons elèctrics		
Mines del Rif	355'	
Carbons Berga O	33'	
" P	103'	
S. Carbonera P.	73'	
" O 1.ª	123'	
" O 2.ª	133'	
H. Minera	53'	
General de carbons	41	
Unió Minera	53'	

BORSA DE PARIS

	Antr.	Cort.
Interior esp.	163'50	165'
Exterior 4%	206'25	205'50
Banc Espanyol	517'	
Ac. Alacant	795'	
Ac. Andalusos	615'	
Obs. " 1.ª	231'	
Obs. " 2.ª	295'	
Obs. Càceres var.	33'	
Accions Nort.	773'	
" " 1.ª	778	730'
Pamplona 1.ª	753'	705'
Barcelona 1.ª	745'50	
Astúries 1.ª	751'	
" 2.ª	757'50	
Tabacs Filip.	25'75	25'95
Riotinto	27'15	6'80
Renta franc. 3%	56'15	56'85
" " 5%	75'15	75'10
Nord 2.ª sèrie	753'50	
" 3.ª "	737'	
" 4.ª "	741'50	
" 5.ª "	73'	
Lleydes	713'25	
Astúries 3.ª	739'	
Priorat	712'	
Pamplona esp.	739'	
València Ultel	714'	
Alacant 2.ª	822'	805'
" 3.ª	838	
Càceres acció		
Còrdobes	663	
Andalusos 1.ª var.	341'	
" 2.ª "	322'	
" 1/17 3%	555'	
Badajoz	11'21	
Cèd. Argent.	256'25	256'25

EL CONTRACOP A BORSA

LES SESSIONS BURSATILS D'AHIR

En el fi de mes havem tingut avui una sessió de fortíssima baixa. Per trobar una sessió pariona cal retreure'ns a uns deu anys enrera.

La sessió del matí al Mercat Lliure ha transcorregut amb el to de costum, però ja inquietada un poc per vendes.

Es registrava de Nords 68.15 i d'Alacants 67.90.

En comparèixer a Llotja ens trobem amb l'amenaça d'una baixa feta a Madrid.

Eren els canvis oficiosos de la reunió al Banc d'Espanya d'allí, a les dues de la tarda. Interior, 71.10; Nords, 67.40 (altres corresponsals tenien 67.20) i Alacants, 67.20.

Aquí—ja ho dèiem en el darrer article bursàtil nostre—ningú no té vocació de Quixot.

I en veure que no era sols la baixa de Madrid, sinó que les vendes primeres al nostre rotlle eren fetes pels que per Madrid treballen, de's canvis d'obertura, 67.40 de Nords, 67 enters d'Alacants i 55.15 d'Andalusos, havem baixat, primerament en operacions estripades de protesta i seguidament amb pànic sord fins a les fondàries de 62.10 els Nords, 62 enters els Alacants i 53 enters els Andalusos.

Quan a última hora Madrid ens ha volgut comprar quelcom, atrets alguns elements per la temptació de benefici ràpid, no s'ha permès fàcilment, reaccionant de seguida fins als canvis a què s'ha clos en la sessió de la tarda: Nords, 65 enters; Alacants, 64.80, i Andalusos, 53.75.

Malgrat la reacció, la baixa d'avui, comptant els canvis amb els últims d'ahir, passa de tres enters.

Han corregut notícies i impressions de totes espècies.

Molts creuen que el nou Govern retirarà els auxilis a les Companyies carrileres. Si això fos, no podria continuar prenent-se amb aquest to. La renovació dels auxilis no ha de tenir lloc fins a mitjans de novembre.

El to de les vendes subterrànies de les penúltimes sessions, el gest de Madrid d'avui, la trista experiència de petiteses polítiques personals i el coneixement de l'egoisme humà que, com en l'oc, es té a Borsa, més aviat fa creure el que certs elements significats bursàtils d'una saber, o sia que això obeeix a venjança d'elements polítics bandejats, i que aquest és un dels atacs dels que indubtablement preparen a l'ombra.

La nostra sinceritat ens obliga a dir, però, que la baixa no hauria abastat aquí tals proporcions, de no ésser que el sector dels'ista que molts anys enrera operava amb cautela perquè els carrils variaven fàcilment enters, de força temps ençà, com que passés el que passés, només variaven cèntims, portava tranquil·lament posicions de centenars i milers de títols perquè així resultés la diferència cobejada.

I, és clar, en l'espantada liquidació d'avui no es trobava de cap manera la contrapartida ni, trobant-nos encara en l'organització bursàtil d'istiu, hi havia oberta la Borsa de Madrid per establir-se ràpida liquidació o captenir-se de l'abast del moviment.

Degut al nou i savi funcionament del Mercat Lliure—desde la repercussió de la gran guerra ençà—en cap moment dels negres d'avui hi ha hagut perill de desastre ni compromís.

R. Suriñach Senties

18 setembre 1923.

Errades d'impremta del darrer article

Les més importants són: marcs, pessetes 0.80 el milió, en lloc de la misèria de 8 cèntims de pesseta el milió.

Corones austríaques, ptes. 1.50 el milió, en lloc de ptes. 150 el milió.

En parlar del canvi alt de moneda estrangera a primera hora de dissabte, es deia que els francs havien arribat a 55, i havia de dir a 44.

R. S. S.

Anuncis Oficials

COMPANYIA BARCELONESA D'ELECTRICITAT

Efectuat en el dia d'avui el sisè sorteig per a l'amortització de 770 obligacions de les emeses per aquesta Companyia en 27 d'octubre de 1915, han resultat amortitzades les següents:

Del 41 al 50
" 231 " 240
" 1011 " 1020
" 1101 " 1110
" 2491 " 2500
" 2881 " 2890
" 3191 " 3200
" 4061 " 4070
" 4151 " 4160
" 4901 " 4910
" 5431 " 5440
" 6341 " 6350
" 6691 " 6700
" 7111 " 7120
" 7241 " 7250
" 7811 " 7820
" 7821 " 7830
" 8481 " 8490
" 8801 " 8810
" 9621 " 9630
" 9931 " 9940
" 10261 " 10270
" 11101 " 11110
" 11111 " 11120
" 11181 " 11190
" 11541 " 11550
" 12291 " 12300
" 12471 " 12480
" 13421 " 13430
" 14991 " 15000
" 15631 " 15640
" 16391 " 16400
" 16591 " 16600
" 16851 " 16860
" 17971 " 17980
" 18361 " 18370
" 18421 " 18430
" 19681 " 19690
" 20581 " 20590
" 21091 " 21100
" 21651 " 21660
" 21931 " 21940
" 21951 " 21960
" 24161 " 24170
" 24871 " 24880
" 25501 " 25510
Del 25731 al 25740
" 26511 " 26520
" 26971 " 26980
" 27111 " 27120
" 27121 " 27130
" 27451 " 27460
" 27501 " 27510
" 27841 " 27850
" 28181 " 28190
" 29251 " 29260
" 31001 " 31010
" 31171 " 31180
" 32321 " 32330
" 32691 " 32700
" 32981 " 32990
" 33701 " 33710
" 33831 " 33840
" 33981 " 33990
" 34461 " 34470
" 34761 " 34770
" 36211 " 36220
" 36401 " 36410
" 36711 " 36720
" 37261 " 37270
" 37671 " 37680
" 37831 " 37840
" 38871 " 38880
" 39351 " 39360
" 39481 " 39490
" 39521 " 39530
" 39741 " 39750

Des de 1 d'octubre vinent es procedirà al pagament del capital d'aquestes obligacions amortitzades, o sigui pessetes 500 cada una, com també el del cupó número 20, tant de les amortitzades en aquest sorteig com de les en circulació, amb deducció dels impostos corresponents.

El pagament tindrà lloc tots els dies feiners, a la Societat Anònima Arnús-Garí.

Barcelona, 17 de setembre de 1923.—El director gerent, F. Fraser Lawton.

Preus actuals

SUCRES

Escassejant algunes classes, continuen els preus amb tendència a la puja, podent-se, de moment, cotitzar per al consum com segueix:

Mel, de 168 a 170.
Terciat, de 183 a 185.
Centrífuga remolatxa, de 178 a 180.
Quebrat cla, de 185 a 187.
Blanquilles, de 208 a 210.
Granets superiors, de 210 a 212.
Blancs primera refinats, de 212 a 214.
Tarròs P. G. Aragó, de 213 a 215.
Idem P.G. Andalusia, de 218 a 220.
Pilons, de 214 a 216.
Tallat, de 225 a 230.
Preus per pessetes els 100 quilos.

CAFES

Els mercats estrangers d'origen es mostren ferms en els preus, seguint alts els canvis i l'or per al pagament de Duanes, la qual cosa influeix en les cotitzacions del nostre consum, els preus del qual són com segueix:

Moka legítim, de 605 a 615.

Semi-Moka, Harrar i africans, de 585 a 595.

Puerto Rico, Caracolillo, de 630 a 610.

Idem ídem Iauco especial, de 625 a 635.

Idem ídem Iauco superior, de 600 a 610.

Idem ídem Hacienda, de 555 a 565.

Caracas descerretzat i similars, de 560 a 570.

Trillats extra, de 530 a 540.

Puerto Cabello i Corrents, de 520 a 530.

Palembang, de 485 a 495.

Pasilles, de 460 a 470.

Preus per pessetes els 100 quilos.

EXPOSICIÓ DEL MOBLE
STAND N.RO 120
Visiti aquest Stand on podrà apreciar l'alta qualitat dels mobles i prestatgeries d'acer
GF Allsteel
i l'excel·lència de les calculadores
BRUNSVIGA
V. GUILLAMET - Rda. Universitat, 31
BARCELONA

Dr. M. Nadal Vilallonga
OCULISTA
Ex-ajudant del Dr. Lapersonne, de París
Tractament especial i ràpid del tracoma (granulacions); malalties externes; correcció de tots els defectes òptico-visuals.
De 4 a 6 i hores convingudes
CUCURULLA, 9, 1er.

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Tirso", de Cartagena, amb càrrega general i 156 passatgers. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari Ramos.

Vapor espanyol "Sagunto" de Cartagena, amb càrrega general i 37 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Pérez Pujol", de Liverpool, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Sur. Consignatari Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 114 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Vicente La Roda", de Cette, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "S. Giner", de Santander, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Río Mesa", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari Pesca i Navegació.

Vapor anglès "Cisneros", de Santander, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Beltran. Consignatari Mac Andrew.

Vapor espanyol "Guadiamar", de Gènova, amb càrrega general. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari Companyia Ibarra.

Vapor alemany "Triton", de Màlaga i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Sur. Consignatari Bernad i Companyia.

Vapor danès "Gumver", de Sunds Vall, amb fusta. Amarrat moll de Sant Beltran. Consignatari Enberg.

Vapor espanyol "Trini", de Màlaga i escales, amb càrrega general i 40 passatgers. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari Fill de Ramon A. Ramos.

Vaixells despatxats

Vapor espanyol "Norte", en llast, cap a Carloforte.

Veler italià "Octtavia", en llast, cap a Bastia.

Veler italià "Ammiraglio Togo", en llast, cap a Argel.

Goleta italiana "San Silverio", en llast, cap a Alghero.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "Cabo Menor", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol "Margari", en llast, cap a Gijon.

Vapor espanyol "Sac 3", en llast, cap a Sfax.

Vapor espanyol "Escolano", de trànsit, cap a Marsella.

VALORS QUE ES COTITZEN A LA BORSA DE BARCELONA I NO ESTAN ENCARA INCLOSOS A LA COTITZACIO OFICIAL

	Antr.	Cort.
Traction 7% 1921	101	101'
Traction preferents	115'	115'
C. E. Colonització 6%	101'50	
Foment O. i C. 6%	96'25	96'50
Bons Exposició 6%	99'50	99'50
F. Catalunya 6%	99'50	
F. Cremallera 6%	100'	100'
S. A. Güell 6%	94'	94'
M. Potassa Súria 7%	99'50	
G. Metrop. 6%		93'50
G. T. Barcelona 6%		
Hotel Ritz 7%	97'	
Ajuntament Sevilla 6%	94'75	91'75
Productes Pirelli 6%	95'75	96'25
Gallega Electricitat 6%	97'50	97'50
Unió E. de Catalunya	94'25	94'25

Chaves i C.a, S. en Cta.
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 8
Telèfons 1230 1231 A.

Fills de F. Mas Sardà
Banca - Canvi - Valors - Cupons
20, Rambla del Centre, 20
—O—
Teléfon, 1430 A.

Gaseta local

Davant de l'Asil Municipal de la carretera del Port Tomàs Castellé, de 20 anys, que venia de carregar pedra de la pedrera de Mataguès, caigué del carro, passant-li una roda pel coll. Al cap de pocs minuts el dissortat Castellé morí.

Fou traslladat al dipòsit de l'Hospital clínic.

Podeu comprar calçat completament de franc. Esplèndid Bazar. 71, Salmerón, 71

Tots els socis de l'Ateneu Enciclopèdic Popular que desitgin assistir a la festa anyal que celebra el Foment de les Arts Decoratives i que enguany tindrà lloc el proper diumenge, dia 23, a l'interior de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, poden passar per l'Ateneu a inscriure's durant tot el dia d'avui, dimecres, per poder així saber el nombre d'invitacions que seran necessàries i que el dit Foment s'ha ofert generosament a cedir.

JOIES VILANOVA UNIÓ 6

A l'estació del Nord disputaren dos guàrdies jurats perquè l'un entrava a la demarcació de l'altre. Cristòfor Saavedra disparà un tret contra el seu company Manuel Montoro, resultant aquest amb una lesió i l'americana cremada.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

Han estat sol·licitats els següents permisos de l'Ajuntament per a la instal·lació d'aparells industrials:

Andreu Borràs, un electromotor; Perís Benxeta, 7. Senyora vídua de F. Bamusell, una forja; Espronceda, 18 i 20. Ramon Mora, un electromotor i dues fornals; Taulat, 213 i 215. Pere Peyron, diferents aparells; Marina, número 150. Joan Pujol i Companyia, un electromotor; Vilanova (St. Martí). Miquel Rossel, un electromotor; Sant Andreu, 344. Amadeu Ripoll, un electromotor; Montseny, 20. Pau Secall, dos electromotors; Corts, 312. "La Alpargatera Castellonense, S. A.", dos electromotors; Urgell, 62.

Es troba novament entre nosaltres, després d'un llarg viatge per París, Londres i Berlín, nostre bon amic el distingit cinematografista En M. de Miguel.

En estrènyer de nou la mà del bon amic, celebrant son retorn, li desitgem força sort en llurs negocis.

"QUIMERA DE ORO" — Sabó de moda "MARYCEL"

Fayans Català Corts Catalanes, 615. Tel. 1884 A.-Vaixelles, cristalleries, serveis de te, etc.

A la secretaria de l'Escola d'infermeres auxiliars de medicina de la Mancomunitat de Catalunya (carrer d'Urgell, núm. 187, tercer, Universitat Industrial) queda oberta, de deu a dotze, des del dia d'avui, la matrícula per a senyores, senyoretes i religioses que desitgin ingressar a l'Escola, així com per les que continuïn llurs estudis.

Les que ingressin per primera vegada hauran d'acreditar tenir 18 anys.

Ahir complimentaren a l'alcalde accidental, senyor Marquès, el president de la Diputació provincial senyor Vallès i Pujals, el del Tribunal Industrial senyor Amat i l'ex-diputat a Corts senyor Lligué.

Trens Xocolata Bombons

Caongrés Internacional de la Societat de Químics de la Indústria del Cuiro

Els congressistes.

En el Congrés hi ha delegats d'Espanya, França, Anglaterra, Suïssa, Itàlia, Índia i Txecoslovàquia. Havia de venir també una delegació del Japó, que no ha arribat.

Entre els delegats forasters que han vingut al Congrés recordem els senyors E. Schell, Jules Prevot, Louis Meunier, Ch. Ziegler, Mallebay, G. Ghevraux, Artieres, Van Canwenberg, Urbain J. Thuan, P. Chambard, A. Hough, Ziegler, G. Hugonin, G. Allemand, George Grosjean, Robert Loos, Joseph Malleway, J. Herve, G. Monnet, Boyes, A. Gansser, G. Baldracco, Lepetil, Etore Andreis, Mac Candlish, J. B. Bieckey, W. R. Atkin, S. Hirst, J. A. S. Morrison, R. F. Jones, A. Gutheje, J. Chandroick i M. Budden.

La Comissió organitadora del Congrés està formada pels senyors Agell i Agell, R. Paniker, Satins i Furró.

La primera reunió.

A les quatre de la tarda d'abans d'ahir, es reuní el Congrés Internacional de la Indústria del Cuiro a l'amfiteatre de l'Institut de Química Aplicada, inaugurant les tasques. Presidia el doctor Schell.

Es discutí el programa administratiu. S'elegí com a nou president el doctor August Sansser, actual president de la Secció de Suïssa; com a secretari, M. Urbain J. Thuan, que ho és de la Secció Francesa; com a tresorer, Mr. Mac Candlish, i com a editor honorari, W. R. Atkin. A precs del senyor Thuan, fou nomenat president honorari Mr. R. Procker.

S'acordà celebrar a París el pròxim Congrés, que tindrà lloc l'any 1925.

A precs del secretari de la Secció Espanyola, s'acordà que l'espanyol sia declarat idioma oficial de la Societat, encarregant-se als senyors Manuel Rimuelme i R. Paniker la formació del Comitè de redacció espanyola.

El doctor Agell donà compte que el senyor alcalde li ha encarregat que invités els congressistes a la recepció que l'Ajuntament celebrarà avui, dimecres, a les set de la tarda.

Després de diversos afers d'escàs interès, s'aixecà la sessió.

L'àpat de la nit del dilluns.

La nit del dilluns, a dos quarts de 10, el Sindical General de la Indústria del Cuiro convidà els congressistes a un àpat, que fou esplèndidament servit al Restaurant del Tibidabo.

La comitiva sortí de la Plaça de Catalunya, dirigint-se al Tibidabo amb tramvies i funiculars especials. Els congressistes quedaren encisats del panorama del Tibidabo, contemplant la il·luminació de Barcelona.

Ocuparen la presidència de l'àpat els senyors Furró, president de l'esmentat Sindicat, Schell, Gamsser, Gatius, Agell, Lepetit i Mateu.

Mentre durà el sopar, el tercet Badia tocà un escollit repertori.

A l'hora dels brindis, els senyors Furró, Schell, Gatius, president de la Junta Administrativa de l'Escola de Blanqueria, Andreis, delegat italià, Agell, l'indià Paniker, secretari de la Secció espanyola, Matheu, secretari dels blanquers de Igualada, Lepetit, delegat italià, Gamsser, delegat suís, Mac Candlish, delegat anglès, i Loos, delegat francès. El senyor Furró, tancà l'acte, que transcorregué entre un gran entusiasme. Les llengües emprades en els parlaments, foren l'anglesa, la francesa, la catalana i l'espanyola.

Cal esmentar que el senyor Gamsser digué que havia recollit la impressió dels anglesos, que diuen estar recompensades a bastament les molèstries del viatge per la bona impressió rebuda de l'Escola de Química Aplicada.

El banquet acabà prop de la una. Hi assistiren un centenar de invitats.

Les sessions d'ahir.

Ahir, a les nou del matí, donà començament, a l'amfiteatre de l'Institut de Química Aplicada la segona sessió del Congrés, primera del tècnic. El programa a discutir-se fou el següent:

Informe dels diferents Comitès elegits en el darrer Congrés de Londres.

Examen dels mètodes oficials de:

a) Anàlisi del treball de ribera;

b) Anàlisi quantitatiu del taní;

c) Anàlisi qualitatiu del taní;

d) Anàlisi de pells curtides;

e) Anàlisi de curtits al crom;

f) Anàlisi d'olis sulfonats;

g) Anàlisi de productes per a l'acabat;

h) Anàlisi químic general;

i) Altres afers tècnics.

Presidia el doctor Schell.

Mr. Atkin, de la Secció anglesa, director del Butlletí de l'Institut de la Societat Internacional de Química de la Indústria del Cuiro, exposà els importants treballs realitzats sobre el control dels treballs de ribera.

M. R. Loos, president de la Secció francesa, manifestà els treballs portats a terme per la Secció per controlar el procediment preconitzat per Mr. Atkin, que ha donat el mateix resultat, entenent que s'ha d'adoptar com a oficial el dit procediment.

A precs del doctor Lepetit, es donà un vot de gràcies als senyors Atkin i Loos, pels seus brillants informes.

Fa ús de la paraula altra vegada Mr. Atkin, per explicar els treballs realitzats conjuntament amb Mr. Hugonin sobre l'anàlisi qualitatiu i quantitatiu del taní.

Se suspèn la sessió per continuar-la a la tarda.

A les tres en punt, començà la tercera sessió, fent ús de la paraula els senyos Hugonin, Atkin i Baldracco, de la Secció italiana, fent un estudi sobre l'anàlisi del taní.

M. Chambard, de la Secció francesa, exposa el seu parer contrari al del senyor Baldracco, i després d'una profitosa discusió, en la qual hi prengueren part els senyors Atkin, Lepetit, Hugonin i Baldracco, s'acordà, a precs del senyor Atquin, que sia declarat oficial per a tots els membres de la Societat el mètode d'anàlisi del taní, conforme l'exposat pels senyors Atkin i Hugonin. Aquest mètode s'anomenarà de Barcelona i no podrà sofrir cap modificació fins al proper Congrés de París, l'any 1925.

Es passa al nomenament de la Comissió encarregada de continuar les investigacions sobre aquest tema, que hauran d'ésser exposades al Congrés de París, essent anomenats els senyors Atkin, Hugonin, Baldracco, Meunier i Agell.

A l'Exposició del Moble.

La visita a l'Exposició del moble i de decoració d'interiors, de la qual es visità tots els "stands" i seccions, deixà veritablement meravellats els congressistes, per la magnífica obra de progrés i cultura que representa i del bon gust que impera en totes les instal·lacions.

El senyor Schell felicità la Comissió executiva en nom de la Societat de Química de la Indústria del Cuiro, i digué el parer de tots els congressistes. Li contestà el senyor Nadal, agraint l'elogi i donant-los la benvinguda.

Després se serví un "lunch".

Programa per a avui.

Veu's aquí el programa per avui:

A les vuit del matí: Visita a l'Adoberia d'En Josep Ourull.

A dos quarts d'onze del matí fins a la una, i a dos quarts de quatre de la tarda fins a les sis: Reunió del Congrés a l'amfiteatre de l'Institut de Química Aplicada, per continuar el programa tècnic.

A les set de la tarda: Recepció dels congressistes per l'Ajuntament de la Ciutat, a les Cases Consistorials.

Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors

LES PROXIMES FESTES

Com havíem anunciat, el Comitè Executiu de l'Exposició, que amb tan bon encert ve actuant, es proposa celebrar als Palaus i jardins de l'Exposició una sèrie de festes i revetlles, que per la seva brillantesa i organització prometen resultar esplèndides i molt animades.

La primera, els detalls de la qual s'estan ultimant, serà la revetlla que se celebrarà diumenge que ve, dia 23, vigília de la Mare de Déu de la Mercè.

Al saló restaurant, guarnit artísticament per a aquest dia, se celebrarà un sopar americà a les nou de la nit, per al qual es reservaran les taules demanades anticipadament, amb l'objecte de facilitar el bon servei i evitar l'aglomeració.

Ara, ja són moltes les famílies elegants que han demanat una taula per aquesta festa.

Al mateix temps, a la gran escalinata principal, entre els dos Palaus, que estaran esplèndidament il·luminats, distintes bandes donaran concerts, organitzant-se concursos de sardanes i balls, disparant-se després un gran castell de focs artificials i il·luminació general.

Aquesta festa ha despertat un gros interès i simpatia per part de tot el públic, augurant-se un èxit immens.

D'ESPORTS

FUTBOL

EL FURTH A BARCELONA

El sol fet de portar a Barcelona el famós onze S. V. Furth, ja és un èxit grandiós per als directius del club degà.

Per la justificada fama que gaudeix el club baverès ha arribat a ésser el preferit pels cercles continentals en formar el seu calendari, disputant-se'l desesperadament.

Superant totes les ofertes, ha aconseguit el Barcelona que l'equip del Furth es decidís a visitar-nos de nou. Creiem que això ho tindrà molt en compte l'afició catalana i no regatejarà llurs aplaudiments.

Davant d'un equip de la categoria del Furth, sobren les dites. En tot el continent seran esperats amb ànsia els resultats dels encontres que hauran de disputar-se el Furth i el Barcelona, cercles que figuren en lloc tan preeminent en el futbol europeu.

El resultat portentós obtingut pel Barcelona en el seu darrer partit contra el Cracòvia, fa acréixer l'entusiasme que han posat els aficionats en aquests encontres.

F. C. BARCELONA
DEU MIL SOCIS!

El F. C. Barcelona, des d'ahir, compta amb 10,000 socis. La progressivitat d'entrades que ha vingut mantenint sense interrupció, ha arribat a la considerable xifra que abans hem assenyalat i que aviat serà superada, ja que va persistint la tendència d'augment.

En conseqüència, de conformitat amb l'acord adoptat en la darrera Assemblea celebrada pel club, passaran a satisfer, els nous socis, deu pessetes en concepte de drets d'entrada i quinze pessetes cada trimestre.

SANT SEBASTIA
Curses de cavalls

Els resultats de les curses celebrades el dia 16 del que som, a Sant Sebastià, són com segueix:

Cursa Militar. — Handicap, 1850 metres. — 1 Bad or Good, (Sr. Letona), Escola d'Equitació. 2 La Semeuse, (Sr. Enciso), de id. id. 3 Djedeida, (P. de León), Llancers del Princep.

Quedaren endarrera, Munibe II i Beauvais. Tres quarts i coll separaven els tres primers a l'arribada; la cursa durà 2'9" quatre quints.

A les apostes tornaren l'import de guanyadors per no haverhi suficient per a pagar; els col·locats es pagaren a 15 i 7 pessetes.

Premi Allexton. —1600 metres. — 1 Sir Serious (V. Diez), del marquès de Corpa, 2 Capitain Matchell, (A. Diez), de P. de León, 3 Rocambole, (Jiménez), de A. Barreiro.

No es classificaren Condé (Ruiz), Ilusión (Cooke), Blue Lagoon (Higson), i Miss White (Belmonte).

Guanyà per un cos i mig; mig cos del segon al tercer. Temps: 1'47" quatre quints.

Aposta mútua: 26 pessetes al guanyador i 7, 8 i 6 pessetes respectivament pels col·locats.

Gran Criterium Internacional. —1000 metres, 20,000 pessetes al primer; 3,000 al segon i 2,000 al tercer. — 1 Rosina, 56 k. (Cooke), del marquès de San Miguel. 2 Bucéfalo, 56 (Higson) del marquès de Triam. 3 Popó, 49, (Leforestier), de F. Cadenas. 4 Munibe's Child, 64 i mig, (Jiménez); i La Mondaine, 52, (Rodríguez).

Tres quart, tres i dos cossos separaven als primers; no es cronometrità la cursa.

Les apostes es pagaren a raó de 8'50 pessetes pel guanyador i de 6 a 9 pels col·locats.

Premi Cònsul — Handicap, 2,200 metres. — 1 Comedien, 49 k., (Leforestier), del marquès Trujillos. 2 Royal Duch, 48 k., (Robertson), del Comte de Cimera. 3 Doradille, 50 k. (Belmonte), del B. de Velasco.

Venien després, Eisa, 50 (Rodríguez), Chartreuse 55 (Ruiz), Mexicain Eagle 58 (Cooke), Presumida 45 (Clout), Whip 50 (Perelli), Great Tess 45 (Jiménez), Gasconnade 56 (Lewis), Verbenera 56 (Romera), i Shell 60 (Alkinson).

Mig cos, un cap i un cos, foren els espais de l'arribada; invertiren 2'4" dos quints.

Apostes: Guanyador, 50 pessetes; col·locats, 13, 21 i 16 pessetes.

Gran Cursa de Tancas. — 3,400 metres, 35,000 pessetes al primer, 10,000 al segon, 3,000 al tercer i 2,000 al quart. 1 Moss Vale, 61 k. (Lewis), de la marquesa de Colomo. 2 Prince Cocorico, 66 (Riolfo), de Louis Prate, 3 Fruit Confit, 71 (W. Mitchell), del C. de Cimera. 4 el Goliath, 70 (Gaudinet), de Jearu Lieux.

No es col·locaren, Black Larry (Petit), Flag (Alkinson), Talpack (Leforestier), Flying Post (Romera); abandonaren: Sandover (Carron), Martínez (G. Mitchell), i Night Haunt (caigut).

El guanyador prenguè una una avantatge dun cos i mig, mentre que el tercer acabava a cinc cossos del segon. La cursa durà 3'50" quatre quints. A 17 pessetes i 10, 18 i 10 es pagaren els billets de les apostes.

Dos foren les curses importants de la tarda: el Gran Criterium i la Gran Cursa de Tancas. Malgrat sa importància, l'hipòdrem es veié desert com mai s'havia vist en un diumenge; gentilat que la pluja persistent des del matí no invitava a traslladar-se a nou quilòmetres de la vila, però això no proba que el públic estuejador sigui molt aficionat a les curses. El sol fet de córrer's probes de tal categoria, les tribunes haurien d'estar plenes de gom a gom, per ésser cobertes, però com diem, en el nostre país, poc els importa el foment de la raça cavallística. Quan no hi hagin cavalls bons aquí, ens anirem a comprar-ne a l'estranger, als preus que demanin.

Sanjordi.

DE RUSSIA

—::—

EL GOVERN DELS SOVIETS DEPORTA 400 SACERDOTS I ORDENA DETENIR-NE 250 MÉS

—::—

Riga, 17. — El Govern dels Sòviets ha deportat al territori d'Arkàngel a 400 sacerdots i ha detingut a altres 250 als quals acusa de complot contra el Govern.—Radio.

EL MILITARISME COMUNISTA

Moscou, 17. — A la plaça del Kremlin s'ha celebrat una brillant cerimònia amb motiu del lliurament de's despatxos als dos mil alumnes de l'escola militar que ascendeixen a oficials. — Radio.

Ginebra, 18. — En la reunió celebrada per la Conferència del desarmamotn es discutí l'article setè del tractat d'Assistència mútua.

Durant la discussió el delegat d'Espanya declarà que aquesta nació és favorable als acords generals, i admet el principi de lacció particular amb l'objecte de permetre l'aplicació del tractat general.

La votació anunciada per avui s'ha ajornat per a demà.—Havas.

UN SUBDIT RUS ES VENJA DEL CAP COMUNISTA FRANCES FERINT UNA FILLA SEVA

París, 18.—Ahir a la tarda el súbdit rus Ivon Kelechef, de trenta dos anys, es presentà al domicili del cap del partit comunista, senyor Rappoport, volent-lo veure. Sortí a rebre'l una filla d'aquest, de quaranta tres anys, la qual li digué que el seu pare no hi era, però que podia exposar-li l'objecte de la seva visita. Llavors Kelechef li disparà un tret de revòlver ferint-la en el pit. L'estat de la ferida no és greu. L'agressor, que ha estat detingut, ha declarat que volia venjar-se de Rappoport.—Radio.

París, 18.—L'agressor de la senyoreta Rappoport, Katzenelson ha declarat al jutge que havia agredit l'esmentada senytreta per venjar Rússia.

portava a la bDV9;ŕitalo") obrory

En preguntar-li el jutge perquè portava a la butxaca una navaja d'afaitar, ha declarat que la destinava a afaitar-se a la presó, puix no volia quedar a deure res al barber com havia fet Landrú.

La senyoreta Rappoport millora notablement de les seves ferides i els metges opinen que podrà sortir aviat de l'hospital si no sobrevenen complicacions.—Radio.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Del F. C. Barcelona

REBUTS-4.° TRIMESTRE

Des del dimarts vinent, dia 25, podran ésser retirats de les oficines del Club els rebuts corresponents al quart trimestre 1923, essent condició indispensable la presentació del rebut anterior.

EL FAMOS ONZE DEL

S. V. FURTH

jugarà els dies **23 i 24**, al

Camp de Les Corts

contra el

F. C. Barcelona

a les 4 de la tarda

EL PROXIM ORIENT

Avui se cel·lebrarà a Falero la cerimònia d'honors a l'esquadra italiana

LA RESPOSTA DE LA SOCIETAT DE NACIONS A LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS -:- EL CONFLICTE ITALO-IUGOSLAU -:- NINTXITX FA DECLARACIONS I ITALIA PREPARATIUS

París, 18.—El creuer francès "Moulhouse" ha estat designat per prendre part en la cerimònia que tindrà lloc a la rada de Falero el dia 19 de l'actual.

El dit dia es reuniran davant la flota grega fondejada en l'esmentada rada, per rendir honors, dos cuirassats italians sota les ordres de l'almirall Solari, el creuer lleuger francès "Moulhouse" i el creuer anglès "Cardiff".—Havas.

París, 18.—Telegrafien de Tarento a "Le Journal" que els cuirassats "Cavour" i "Giulio Cesare" han sortit del dit port amb ruta al Pireu.—Havas.

LA RESPOSTA DE LA S. DE NACIONS A LA NOTA DE LA C. D'AMBAIXADORS

Ginebra, 18.—La resposta que acordà ahir adreçar el Consell de la Societat de les Nacions a la Nota de la Conferència d'Ambaixadors sobre la solució del conflicte italo-grec, diu així:

"El Consell pren nota d'aquesta resolució i es felicita que posi fi a una situació que havia produït viva ansietat.

Parlaren per exposar llur conformitat amb aquesta resposta els representants de Suècia senyor Branting, d'Anglaterra, lord Robert Cecil; d'Itàlia, senyor Salandra, i de Grècia, senyor Politis, convenint aquests dos últims que, terminat l'incident, Itàlia i Grècia recobraran llur tradicional amistat."—Radio.

Ginebra, 18. — El Consell de la Societat de Nacions ha aprovat per unanimitat la resposta a la Nota de la Conferència d'ambaixadors, després d'haver estat fetes algunes observacions.

El senyor Branting es lamentà especialment que el Consell cregués inoportú fer declaracions sobre la negativa d'Itàlia a admetre la competència del Consell de la Societat de les Nacions.

Afegí que l'ocupació de la illa de Corfú pot constituir un precedent perillós.

El senyor Robert Cecil hi intervé, opinant que la pressió exercida per les 44 nacions representades en la Societat faciliti la tasca conciliatòria.

Els senyors Politis i Salandra, delegats grec i italià, respectivament, els felicitaren del termini de l'incident produït entre llurs països.—Havas.

LA COMISSIO INTERALIADA ARRIBA A JANINA

Atenes, 18.—La Comissió interaliada que presideix el coronel Shibuya, arribà ahir a Janina, començant immediatament els seus treballs.—Havas.

LES DESPULLES DELS ASSASSINATS

Atenes, 18. — Les despulles dels delegats italians assassinats a Grècia han estat traslladades a Preveza.

Després d'un servei religiós a l'església catòlica de la ciutat les tropes gregues rendiren honors militars als cadàvers, els quals foren traslladats a bord d'un vaixell de guerra italià.

El torpediner grec "Smirna" en el moment d'ésser embarcades les despulles disparà 41 canonades.—Radio.

ELS FUNERALS PER A L'ANIMA DELS MEMBRES DE LA MISSIO ITALIANA ASSASSINATS A GRECIA

Roma, 18.—El dia 22 de setembre se celebraran els funerals per l'ànima del general i altres membres de la missió italiana assassinats a Grècia.

Assistirà a la cerimònia el cos diplomàtic, els representants del Govern i representants de les Cambres.—Radio.

LES NEGOCIACIONS SOBRE FIUME

Belgrad, 18.—El Consell de ministres jugoslau ha invitat el seu ministre senyor Nintxic a prosseguir activament les converses amb la delegació italiana a Ginebra, amb l'objecte de determinar les bases de les futures negociacions relatives a la qüestió de Fiume.—Havas.

EL CONFLICTE ITALO-IUGOSLAU, SEGONS NITXITX, SE SOLUCIONARA RAPIDAMENT

Belgrad, 18.—Nintxitx ha declarat que considerava que el conflicte italo-iugoslau no revesteix gravetat i que creu que s'arribarà a una ràpida solució de la qüestió de Fiume.—Radio.

ITALIA COACCIONA AMB FORCES A LA FRONTERA

Londres, 18.—El "Daily Telegraph" anuncia que segons rumors, prop de Fiume s'han concentrat quatre divisions de tropes italianes, en les quals figuren els contingents del cos de l'exèrcit de Brescia i de Treviso i les centúries feixistes.—Havas.

París, 18.—Segons "Le Petit Parisien", pot suposar-se per certs indicis que el Govern búlgar acceptaria reunir sense demora a Sofia les comissions previstes per l'acor de Nitx, amb l'objecte d'examinar principalment el conveni d'extradició relatiu als comitatji.—Havas.

LA POLITICA BULGARA

Sófia, 17.—S'ha produït una escisió en el partit nacional liberal búlgar, del qual s'ha separat el grup Stambuloff per constituir un nou partit. Aquest fet favoreix la situació del primer ministre, al qual amenaçaven els socialistes amb retirar-se de la coalició si continuava en el Govern el representant del partit liberal. Es creu que podrà ésser evitada una crisi.—Radio.

REVOLUCIO A LA TRANSJORDANIA

Jerusalem, 17. — Ha esclatat un moviment revolucionari a la Transjordània contra l'emir Abdullah. Les tribus d'AdÇanx i Belka atacaren el campament de l'emir, que ocupa el tron de Transjordània. Els assaltants sofriren grans pèrdues.—Radio.

Jerusalem, 18. — Ha rebut confirmació la notícia de què al camp, durant el 16 del corrent, les tribus d'Adwan i Belka atacaren l'emir Abdullah.

Els assaltants sofriren greus pèrdues.

La rebel·lió ha pogut ésser reprimida.

La situació ha tornat a la seva normalitat.—Havas.

ZAGHLUL PAIXA ARRIBA A EGIPTE

París, 17.—Telegrafien d'Alexandria amb data d'avui, que Zaghlul Paixà ha arribat a la dita ciutat.

Una immensa multitud que l'esperava el féu objecte d'una ovació indescriptible.—Havas.

IMPORTANTS DECLARACIONS DE MUSSOLINI SOBRE LA QUESTIO DE FIUME

Roma, 18.—El cap del Govern, senyor Mussolini, ha fet, davant dels periodistes, les següents declaracions sobre Fiume:

Primer.—Durant quatre anys, Itàlia ha demostrat la seva ferma voluntat de complir lleialment el Tractat *de Rapallo*.

En aquesta lleial conducta, ha arribat fins a *la suprema i dolorosa* abnegació d'ordenar a un general italià que s'obris el foc contra soldats italians, els quals eren conduits per l'heroi Gabriel D'Annunzio, el qual reivindicava la italianitat de Fiume.

Itàlia contribuí a què les eleccions per a l'Assemblea Constituent es fessin amb la major legalitat, formant part del Govern de Fiume membres del partit del senyor Zanella, contraris als interessos italians.

Segon.—El Govern feixista complí lleialment tots els pactes ja estipulats pel precedent Govern, els quals, àdhuc essent contraris a l'esperit nacional, foren respectats.

Tercer.—El Govern feixista, animat de's més sincers propòsits de mantenir bones relacions amb Iugoslàvia, féu ratificar pel Parlament italià l'acord de Santa Marguerida, malgrat anar aquest contra l'unànime sentir de la Nació, i acceptà evacuar la zona dàlmata i la ciutat de Sussak, adaptantse sempre a les circumstàncies per aconseguir una pacífica solució de la qüestió de Fiume, que fos convenient per als interessos dels dos països.

Quart.—L'experiència ha demostrat que Fiume no pot viure una vida autònoma, perquè abandonada a si mateixa és presa de perilloses fraccions que poden pertorvar les bones relacions existents entre Itàlia i Iugoslàvia.

Cinquè.—Es condició vital per al sistema mercantil de la ciutat de Fiume que el port de Baros no li fos negat, perquè la ciutat de Fiume es veuria privada de la seva única font d'ingressos.

Sisè. Els recursos legals no són bastants per assegurar la vida econòmica i financiera de Fiume.

Els seus quaranta mil habitants no poden per si subministrar els quaranta milions anuals que són necessaris per a satisfer les exigències polítiques i administratives.

Fins el moment actual, Itàlia ha afrontat les necessitats de Fiume amb una quantitat que puja a uns quants centenars de milions.

Setena. La necessitat de defensar d'una manera eficaç l'ordre públic davant l'Estat sempre creixent d'anarquia i desordre, imposen a Itàlia la responsabilitat d'assumir la tutela d'aquella ciutat.

Vuitena. Es ferm propòsit d'Itàlia mantenir les bones relacions amb el Regne dels serbis-croata-eslovens amb el qual estudiarà els mitjans d'aconseguir una solució equitativa i duradera del problema de Fiume, que constitueix un dels punts capitals del programa actual del Govern italià. — Havas.

LA PAU

—::—

LES DELIBERACIONS DE LA CONFERÈNCIA DEL DESARMAMENT: SUISSA ES MANTÉ NEUTRAL

—::—

Ginebra, 18.—L'Assemblea es reunirà demàpassat. La Comissió del desarmament oirà l'informe referent a Txecoslovàquia.

Respecte d'aquesta qüestió ha parlat davant la Comissió el senyor Benes, el qual ha insistit en la importància dels tractats polítics de caràcter particular entre Governs, puix poden originar una àmplia política d'entesa internacional.

Cità sostenint-se en això l'exemple de Txecoslovàquia, la qual, pel seu tractat amb Àustria, va poder entrar en el camí del desarmament.

El fet de renunciar als tractats particulars obligaria els Estats a concertar convenis secrets.

Els delegats austríac i polonès van defensar les declaracions del delegat de Txecoslovàquia.

El delegat suís digué que el seu país s'abstindrà de votar, puix Suïssa no pot acceptar altres obligacions que les resultants de la seva neutralitat.—Havas.

L'OFICINA INTERNACIONAL DEL TREBALL

Ginebra, 18.—La Comissió de Pressupostos ha aprovat, sense introduirhi cap reducció, el pressupost corresponent a l'oficina internacional del treball.—Havas.

UNA APOSTA ;; UN ESPORTMEN TRAVESSA L'ATLANTIC EN UN PETIT BALANDRE

New York, 17. — Ha arribat el jugador francès, de tennis, Gerbault, el qual, a conseqüència d'una aposta sortí de Cannes fa 142 dies en un petit balandre de nou metres, per travessar l'Atlàntic a la vela.

Declara que després d'una forta tempestat se sentí malalt i que durant dos dies va estar sense coneixement.

VIOLENT INCENDI. — LA DINAMITA PER ISOLAR EL FOC

Berkerley (Califòrnia, EE. UU.), 18. — Un violentíssim incendi ha destruït alguns centenars de cases, entre elles la meitat de la Facultat de Medicina de la Universitat de Califòrnia.

S'emprà la dinamita amb l'objecte d'evitar que l'incendi es propagués al barri comercial.—Havas.

TERRATREMOL A LES REGIONS DE MALTA I SIRACUSA

Londres, 18. — S'ha rebut notícies de Malta i Siracusa, dient que a aquelles regions s'ha produït el matí d'avui una forta sotragada sísmica. — Havas.

Malta, 18. — Aquest matí s'ha sentit una forta sotragada sísmica, resultant algunes cases amb danys de certa consideració. — Havas.

VAGA SOLUCIONADA

Scranton (Pensilvània, E. U.) 18.—Els obrers de les mines d'antracita han represès le treball.—Havas.

TERRATREMOL A CALIFORNIA

Eureka (Califòrnia), 18.—En aquesta població s'ha produït un terratrèmol.—Havas.

COMUNICACIO TELEGRAFICA ENTRE LONDRES I BAGDAD

Londres, 18.—Ha quedat establerta la comunicació telegràfica directa entre Londres i Bagdad.—Radio.

EL JAPO REPREN LA VIDA NORMAL

Toquio, 18.—La vida s'ha normalitzat quasi per complet a aquesta capital.

La majoria de cases de banca han represès llurs serveis, notant-se poc moviment en ço que es refereix a la retirada de valors.

Els principals diaris han tornat a aparèixer, si bé en petit tamany.—Radio.

LA DELIMITACIO DE LA FRONTERA DE L'ULSTER

Londres, 18.—S'atribueix a l'Estat lliure d'Irlanda el propòsit de confiar la delimitació de la frontera amb l'Ulster a la Societat de les Nacions.—Radio.

VAGA ACABADA

París, 18. — Ha acabat la vaga d'obres de l'enllumenat amb la readmissió de quasi tots els vaguistes. Aquests han perdut un milió i mig en salaris sense obtenir cap augment.—Radio.

LA SITUACIO ACTUAL

ELS NOUS DECRETS DEL DIRECTORI MILITAR

Destitució de l'Alcalde de Terrassa :: Una nota del senyor Puig i Cadafalch :: Disposicions del Governador sobre les banderes

Els homes civils madrilenys i el nou estat de coses Un article de l'Angel Ossorio i Gallardo :: Reunió del Directori en Consell

UNA ALTRA NOTA DE LA MANCOMUNITAT

El senyor Puig i Cadafalch, en rebre ahir els periodistes els va donar la següent nota, per ell presentada al capità general, senyor Primo de Rivera, abans de marxar cap a Madrid, i la qual—digué—meresqué la més efusiva aprovació d'aquest.

El Consell Permanent de la Mancomunitat, en la seva reunió d'ahir, va aprovar l'actuació del seu President.

La nota diu així:

"Homes civils, desitgem el desenrotllament de la vida política pels mitjans normals de l'època. Actualment a Espanya aquests mitjans són metòdicament corromputs pel Poder públic i un gran sector de la política. La compra de vots, la coacció a mà armada, la falsificació de documents, mixtifiquen la voluntat popular que designa els governants. Aquests fets no sols són tolerats sinó que troben l'empar dels alts tribunals i de les Corts. Així no tenim un poder civil, sinó una ficció de vida civil. El poder, demés, ha estat emprat, no per governar, sinó per a l'explotació normal del país a profit de les arques particulars. Pot dir-se, parafrasejant una frase del manifest del general Primo de Rivera, "que la tupida xarxa ha agafat en les seves malles, segrestant-la, no sols la voluntat reial, sinó la voluntat del país". La lluita s'estableix, doncs, entre un fet extralegal i la corrupció. En el dilema, optem pel primer.

Tots desitgem poder collaborar en la grandesa comú de la terra hispànica. Companys nostres ho han intentat i el desengany els ha allunyat de l'obra. Nosaltres creiem també que el mitjà de comú convivència i actuació en el moment actual seria "crear la regió forta i amb mitjans propis, estalviant oficines i personal i delegant-li l'Estat importants serveis que descongestionarien l'administració central i establint tot el règim sobre una base d'estricta moral i elevada justícia." La regió deixaria d'ésser cosa morta, pobra, sense facultats, i amb la llibertat dels seus actes i la seva riquesa utilitzada en benefici del país, s'accentuaria fàcilment l'esplendor que sorgeix dels més modestos assaigs. L'Estat no hauria tampoc d'ésser un símbol fred i mort; desitjaríem que no ho fos en el nostre esperit per poder collaborar a l'obra de la seva grandesa.

Per això és necessària la satisfacció interior que proporciona el viure amb llibertat i dignitat.

Així, forta la Regió, harmonitzar-la amb l'Estat fort, tenint aquella per ample camp del seu desenrotllament l'existència collectiva d'Espanya, que per a ésser gran, conservant la seva unitat estatal, ha d'ésser vària i formada de regions lliures, delimitades per la geografia i la història.

Aquella unitat està definida pel dret polític i res no té que veure amb la uniformitat infecunda, essent fàcil precisar-la i fer-la sorgir a través de les varietats amb què freqüentment se la difumina i encobreix.

Consisteix essencialment en l'existència d'un Poder Central, acatat per tots, en la unitat de l'exèrcit i la marina, en la bandera estatal comú, en la unitat de les relacions exteriors. La conveniència exigeix l'exercici d'algunes funcions com el servei de ferrocarrils, camins i comunicacions d'interès general, la legislació penal i mercantil, el sistema de monedes, pesos i mesures, la legislació social, etc.

Lliure l'Estat de tants quefers i minúcies se sentiria apte per a la seva obra pròpia i exerciria noblement, curosament, la seva missió, no com en l'actualitat, amb aclaparament, com un ser pletòric, cansat i mecanitzat.

En aquests termes, la nostra adhesió passaria fàcilment a ésser de la precisa i estricta que tenim per al poder consumat, a la més íntima i cordial, base de l'activitat fecunda amb què collaboraríem a l'obra generosa iniciada."

L'ALCALDE DE TERRASSA TAMBE ES DESTITUIT

Ahir al migdia el general Losada va dir que havia destituït l'alcalde de Terrassa per separatista.

En una reunió va llegir una poesia completament separatista, i això, unit a tota la seva passada actuació separatista, m'ha induït a la seva destitució.

Afegí que havia donat part, amb tots els antecedents de l'afer, al capità general, per si opinava que hi havia matèria punible.

DISPOSICIONS A LES CORPORACIONS PUBLIQUES SOBRE LA BANDERA CATALANA I LA LLENGUA OFICIAL

El "Boletín Oficial" d'ahir publicava una circular del governador civil, senyor de Losada, en la qual es recorda el Reial Decret de 25 de gener de 1908, en el qual es disposa que a les Diputacions, Ajuntaments i altes corporacions oficials onegi la bandera espanyola els dies de festa nacional.

Afegeix que s'abstindran de collocar cap altra ensenya, sigui de la regió o de la localitat.

Aquesta prohibició—afegeix—no es refereix solament als edificis on estan installats els Ajuntaments i altres centres oficials, sinó també als locals que d'ells depenguin.

Recorda a les autoritats a les seves ordres la necessitat que li donin compte de qualsevol infracció d'aquest ordre, per castigar-la amb el més gran rigor.

El senyor Losada, al final, fa protestes del seu profund respecte a les banderes regionals i locals.

* * *

En parlar amb els periodistes va manifestar el governador que havia circulat un ofici a l'Ajuntament, Diputació i Mancomunitat, per tal que al costat de cada rètol escrit en llengua catalana se n'hi posi un altre en espanyol, d'igual dimensió i amb caràcters de lletra absolutament idèntics als primers.

DECLARACIONS DEL GOVERNADOR

Ahir vespre, en rebre el general Losada els periodistes, manifestà que abans que tot havia de desmentir de la manera més categòrica l'espècie circulada amb força insistència que havia estat assassinat el general Primo de Rivera. Aquest fals rumor no tenia altre objecte que ocasionar un moviment de pànic a la Borsa i podeu assegurar que si s'aconsegueix esbrinar d'on ha sortit, els seus propaladors seran castigats severament. Precisament a les cinc de la tarda he parlat amb el ministeri de Governació i en assabentar-los del rumor que aquí circulava el senyor Millán de Priego s'ha mostrat astorat, tot desitjant conèixer l'origen de la notícia. La curta suspensió de conferències amb Madrid que hi hagué a la matinada anterior crec jo que no justifica la circulació de notícies inversemblants.

A la Borsa hi hagué un cert moviment de pànic amb relació als valors de ferrocarrils, els quals baixaren 6 i fins 7 enters, recuperant 3 enters posteriorment. Repeteixo que faré indagacions per tal d'esbrinar d'on ha sortit la falsa notícia.

He rebut un telegrama del general Primo de Rivera en el qual m'incita a cercar l'origen de la notícia per tal de castigar els culpables.

També ha circulat a Borsa la notícia que el Govern pensava retirar les subvencions que tenen determinades empreses i que en virtut d'això anava a esclatar una vaga dels obrers de ferrocarrils. Ja podeu fer-vos càrrec que aquesta notícia no tendeix més que a perjudicar el Govern, perquè no es pot pensar que problemes com el del Marroc i altres els anem a solucionar d'un cop de ploma. Aquestes notícies les fan circular els polítics, però consti que nosaltres hem de solucionar tots els problemes amb estricta justícia.

LA CAMPANYA MORALITZADORA I PER L'ABARATEMENT DE LES SUBSISTENCIES

Digué el governador general Losada que continuava amb tot rigor la campanya contra els establiments on es cultiva la immoralitat.

Han estat multades les mestresses de diverses cases de mala nota i d'alguns bars on permetien que s'estatgés gent de mal viure.

Parlant del problema de les subsistències va dir que es gestionava l'abaratiment del pa, i quant al sucre, esperava comunicar en breu bones notícies.

De totes maneres—afegí—, si la producció nacional no permetés l'abaratament del producte, gestionarem que es decreti la importació amb drets reduïts.

També havem d'ocupar-nos seriosament de les taxes del preu de la carn, que no trobem adequades ni justes. De tot això ens en ocuparem i resoldrem en breu, car es lliure i penós en aquestes matèries.

DE MADRID

(De la matinada d'ahir. Rebut amb gran retard)

LA CONDUCTA DELS CONSERVADORS

En *La Epoca* el partit conservador fixa la seva actitud recordant els serveis que prestà al país i a la Monarquia des de l'any 1875 per restaurar aquesta institució.

Davant els fets consumats avui recorda la repetida frase de que "governin els qui no deixen governar", i diu que ha de deixar-se'ls desenrotllar les seves capacitats de govern.

Vulgui Déu posar en la seva intelligència i en la seva voluntat encert.

Acaba dient que en aquest apartament digne esperarà el partit conservador o que es realitzi el miracle entrevist en l'aventura o que es consumi la tremenda desgràcia que d'ella recela per a la societat espanyola, disposat a complir en un i en altre cas amb el seu deure.

El senyor Sánchez Guerra ha marxat aquesta nit a Sant Sebastià per tornar amb la seva família a últims de mes.

LA CARTA DEL MARQUES D'ESTELLA AL D'ALHUCEMAS

Heu's aquí el text de la contesta del marquès d'Estella a la carta del marquès d'Alhucemas:

"Excm. Sr. marquès d'Alhucemas.

Distingit amic: Permeti'm que a tota contesta oficial a la seva comunicació d'avui avenci quatre lletres per expressar-li que en aquests moments d'aclaparament no puc donar-li contesta que no sigui:

Primer.—Que ningú li posarà a vostè obstacles a que doni en la premsa legítims descàrrecs de la seva no dubtada dignitat.

Segon.—Que pot marxar on li plagui.

Tercer.—Que la nostra més gran satisfacció seria, i la meva especialment, que del procés que havem de seguir contra el règim polític que cada dia va oferint més grans vicis, vostè pogués sortir tan lliure de responsabilitats com ho està, a judici de tots, la seva proverbial grandesa.

Perdoni la premura i rebi el testimoni de consideració i afecte de s. s. q. e. s. m.—*Marquès d'Estella.*"

RESOLUCIONS DEL DIRECTORI

Des de les cinc de la tarda a un quart de nou de la nit ha estat reunit a la Presidència el Directori Militar.

Entre els acords importants adoptats figuren:

Rebutjar sis milions de pessetes votades per al crèdit de carreteres que es consideren innecessàries perquè es deuen al favoritisme.

Igualment es rebutja un crèdit per valor de 400.000 pessetes que el senyor Portela dedicava al foment d'obres públiques del districte que representava a Corts.

S'ha acordat redactar una Reial ordre sollicitant del Congrés el trameniment de tots els documents de l'actuat per a la Comissió de Responsabilitats amb l'objecte d'enviar-los al Tribunal Suprem civil, perquè, amb l'actuat, falli contra els responsables.

El Directori començà l'estudi per resoldre en espai breu sobre la conveniència de fixar en dos anys en comptes de tres el temps de permanència dels soldats en el servei militar.

Els generals que formen el Directori es repartiren les inspeccions de tots els ministeris per al fidel compliment del reglament sobre funcionaris.

El senyor Millán de Priego se li ha retirat la firma del ministeri de la Governació, otorgant aquesta facultat al director d'ordre públic, En Carles Blanco.

El Directori Militar ha adoptat l'acord de telegrafiar a l'escriptor De Maeztu per oferir-li el càrrec d'assessor en tots els assumptes que afecten a Instrucció pública.

EL GOVERN CIVIL DE MADRID A CARREC D'UN MILITAR

Al migdia d'ahir va prendre possessió del càrrec de governador civil el que ho és militar, duc de Tetuan.

Aquesta tarda, a la una, ha rebut el governador els periodistes, manifestant-los que venia posseït d'un bon desig, i que no hi havia res de militarització.

S'exercirà interinament fins que es trobi un home apte, honrat i laboriós.

Ha quedat nomenat secretari particular el funcionari senyor Barber.

ALCALDE INTERI QUE RENUNCIA

Aquest matí, a les onze, el capità general de la primera regió arribà a l'Ajuntament, i després de sostenir una conferència amb l'alcalde interí, senyor Ruiz Jiménez, nomenà alcalde interí el primer tinent d'alcalde, senyor Nicoli.

Aquesta tarda s'han reunit a l'Ajuntament els tinents d'alcalde, acordant presentar la dimissió de llurs càrrecs.

A l'efecte, el primer tinent d'alcalde visitarà el ministre interí de la Governació per a al seu davant fer la renúncia.

L'ENCARREGAT DE GRACIA I JUSTICIA

S'ha encarregat del despatx de Gràcia i Justícia el senyor Cañavate.

LA FORMULA D'UNS DECRETS

Els Decrets signats entre ahir i avui són els següents:

El primer, admetent la dimissió collectiva de l'antic Gabinet Alhucemas. El signa el president del Directori Militar, Miquel Primo de Rivera.

El segon, nomenant a En Miquel Primo de Rivera cap del Govern.

El tercer, nomenant els vocals del Directori Militar.

Els decrets nomenant sots-secretaris de Marina a l'almirall, cap de l'Estat Major Central de l'Armada, En Gabriel Arizon; d'Estat, a En Ferran Espinosa de los Monteros, i de Guerra, el general de divisió, En Lluís Bermúdez de Castro.

Tots aquests tres decrets van en aquesta forma:

"Vinc en disposar que el... quedi encarregat del despatx dels assumptes de Marina."

"Vinc en disposar que En... actual sots-secretari de... quedi encarregat del despatx d'aquest departament."

EL DECRET DE DISSOLUCIO DEL PARLAMENT

El Decret dissolent les Corts, diu:

"A proposta del Directori Militar i d'acord amb dit Directori vinc en decretar:

Article únic. — Es declara dissolt el Congrés dels diputats i la part electiva del Senat.—*Alfons.*"

LA CIRCULAR DE SUSPENSIO DE GARANTIES

La circular de suspensió de les garanties constitucionals diu:

"En ús de les facultats que em confereix el Reial decret d'aquesta data vinc en disposar:

Article primer. — Se suspenen temporalment en totes les províncies del regne les garanties expressades en els articles quart, cinquè, sisè i novè, i paràgrafs primer, segon i tercer de l'art. 13 de la Constitució."

EL CANVI DE CAPITA GENERAL DE VALENCIA

Els decrets relatius a la substitució del general Zabalza diuen:

"Vinc en admetre la dimissió que, fonamentades en el mal estat de salut, ha presentat el tinent general En Josep Zabalza del càrrec de capità general de la tercera regió.—*Alfons.*"

"Vinc en nomenar capità general de la tercera regió el tinent general En Bernard Alvarez del Manzano. — *Alfons.*"

ELS AMICS D'EN MELQUIADES

El dimecres es reuniran al domicili d'En Melquiades Alvarez els reformistes per prendre acords.

LES CONFERENCIES D'AHIR EL DIRECTORI ES REUNEIX

A les quatre de la tarda celebrarà el Directori la primera reunió amb el caràcter de Consell de ministres.

Demà es tornarà a reunir, presidit pel Rei.

LES INFORMACIONS D'EN PRIMO DE RIVERA

El general Primo de Rivera ha despatxat aquest matí amb el Rei, i en sortir ha conversat amb els periodistes que eren a la porta del Palau.

El president del Directori Militar ha manifestat que havia sotmès a la firma del Rei alguns decrets relatius a pressupostos i una ampliació del decret relacionat amb la llei de comptabilitat.

Ha ratificat el propòsit que expressà ahir en la reunió amb els directors de periòdics, de no fer més declaracions, perquè es pertorba i desorienta la tasca que s'ha de realitzar.

—Res de declaracions—ha afegit—, però informació tota la que hi hagi.

Entre els decrets signats avui figuren la jubilació del funcionari de Correus, senyor Capdevila.

Ha dit el senyor Primo de Rivera que el Rei ja ha aprovat la minuta rectificada, relativa al decret sobre separatisme.

Avui es posarà en net, i aquesta nit es portarà a la signatura del Rei.

Ha acabat dient que tot el servei d'informació a la premsa se centralitzarà a la Presidència, per a la qual cosa es crea un organisme format per funcionaris dels ministeris de la Governació, Guerra i Presidència.

Quan ha arribat al Palau el cap del Govern, sortia de conferenciar amb el Rei l'encarregat del ministeri de Finances, senyor Illana, el qual ha dit als periodistes que només havia estat a complimentar a S. M.

El senyor Illana ha conferenciat uns moments amb el general Primo de Rivera, i després, amb un ajudant d'aquest, ha marxat en auto.

Un xic més tard ha tornat l'ajudant amb un document que ha lliurat al senyor Primo de Rivera.

Mentre aquest despatxava amb el rei, arribaren al Palau l'ambaixador d'Itàlia i el director general de carrabiners, senyor Oleguer Feliu.

DISPOSICIONS ADMINISTRATIVES

La "Gaceta" publica les següents Reials ordres:

Disposant quedin suspeses les subhastes anunciades corresponents al dia 5 del mes actual, la celebració de les quals estava assenyalada per al dia 29 del corrent i la relació de les quals es publica.

Circular disposant que en el termini de 15 dies, i sense cap excusa, es formalitzi per tots els centres ministerials i llurs dependències un índex, relació o inventari de tots els assumptes que en l'últim quinquenni es tinguin sense resoldre o despatxar, amb nota de la causa del dit retard o demora.

PER DECRET ES CREA EL SOMETENT A TOT ESPANYA

El decret creant el Sometent que publica avui la "Gaceta", diu així:

Article primer.—S'institueix el sometent a totes les províncies espanyoles i a les ciutats de sobirania del territori del Marroc.

Article segon.—S'hi podran allistar tots els individus majors de 23 anys que tinguin reconeguda moralitat i exerceixen professió o ofici a les localitats on resideixin.

Article tercer.—S'organitza per regions militars, essent comandant general un general amb comandament de brigada d'infanteria a la capital de regió i caps nats els capitans generals respectius.

Article quart. — S'aplicarà l'organització del Sometent de Catalunya, i tot el que es refereix a caps i oficials de l'exèrcit auxiliars per ara, seran elegits per cada capità general en les demarcacions de reserva i caixes de recluta, sense gaudir, per això, d'augment de sou ni gratificació.

Article cinquè.—Usaran armes llargues de la seva propietat, l'entreteniment de les quals correspon als qui les usin, i les autoritats militars concediran als caporals, sots-caporals i escorta de bandera l'ús d'armes curtes en tot el territori de la regió.

Article sisè.—Els individus del Sometent seran considerats com a força armada quan es declari l'estat de Guerra i així ho consignin els capitans generals en llurs bans, i com a agents de l'autoritat sempre que no estigui declarat l'estat de guerra ni retirada la seva autoritat per les autoritats. Són exceptuats els casos de persecució o captura de malfactors, en la qual circumstància obraran com a tals agents, sense previ requeriment del llur auxili.

Article setè.—Els capitans generals procediran immediatament de la publicació d'aquest decret, a organitzar els Sometents de llurs respectives regions, en el termini d'un mes, donaran compte al ministeri de la Guerra de trobar-se organitzat.

Article vuitè.—Els respectius reglaments que es remetin a les autoritats provisionalment pels capitans generals de les regions seran tramesos després al ministeri de la Guerra, per a llur aprovació definitiva.

PER AL REGIM DE LES OFICINES

El Reial decret que publica la "Gaceta", sobre l'assistència del funcionaris a l'oficina, diu així:

Article primer.—A partir de la inserció d'aquest Reial decret a la "Gaceta" de Madrid, els funcionaris públics prestaran els serveis de l'empleu que exerceixen a les oficines a les plantilles de personal de les quals pertanyin, tots els dies de treball i sense cap interrupció des de les nou del matí a les dues de la tarda.

A aquest efecte, els caps de les seccions passaran a llurs dependències cada dia a un quart de deu del matí una llista amb les signatures dels empleats a llurs ordres.

La falta d'assistència a l'oficina, sense causa justificada, i comprovada a satisfacció dels respectius caps, serà corregida la primera vegada per suspensió d'empleu i sou per un mes; la segona, durant un any, i en cas de nova reincidència, amb la cessantia o separació definitiva del servei.

En les mateixes penalitats assenyalades anteriorment a l'infractor incorrerà el cap de la dependència que consentís o autoritzés la falta sense proveir sobre ella i demés serà responsable i rescabalarà al Tresor dels sous del funcionari que hagi deixat d'assistir a l'oficina.

Article segon.—Es declararan cessants els empleats de totes les dependències oficials que pel viciós costum de l'incompliment dels seus deures i per censurable tolerància de llurs caps no assisteixen habitualment a l'oficina o centre de què depenen.

En observància d'aquest precepte, els caps de tots els centres oficials formalitzaran, sota llur immediata responsabilitat, llistes o relacions nominals dels empleats incursos en la sanció que aquest article estableix, lliurant-les amb urgència a la Presidència del Directori Militar perquè aquest efectuï les comprovacions que estimi oportunes.

Article tercer.—Queden suprimides en absolut totes les agregacions de funcionaris d'un centre oficial a un altre de diferent del en què prestin llurs funcions.

Quan inexcusables conveniències del servei requereixin l'agregació d'un funcionari, el centre interessat elevarà moció raonada al president del Directori Militar per a la resolució que procedís.

Article quart.—A les Oficines de l'Estat no es permetrà l'entrada de persones que no hi prestin llurs serveis.

La mateixa mesura s'adopta per als llibres del registre civil, llibres parroquials i notarials, els quals tots han d'ésser redactats en castellà.

El decret és molt extens i aquesta nit serà sotmès a la signatura del rei.

També en el decret s'estableixen determinades mesures encaminades a simplificar els tràmits burocràtics.

La reunió se suposa que acabarà a les sis de la tarda, perquè a la dita hora té citats el president els ambaixadors de França i d'Itàlia.

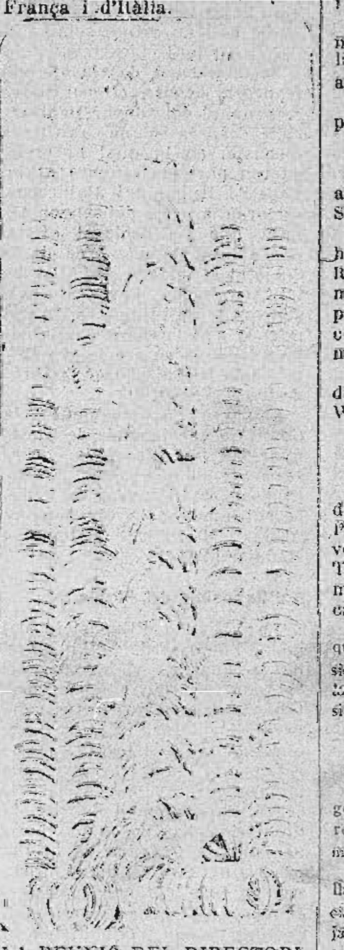

LA REUNIO DEL DIRECTORI I EL DECRET SOBRE REPRESSIO DEL SEPARATISME

A les quatre de la tarda ha arribat a la Presidència el general Primo de Rivera, el qual ha rebut, moments després, la visita del general Aizpuru, nou Alt Comissari al Marroc.

A un quart de cinc han arribat els generals que formen el Directori, començant immediatament la reunió del dit Directori.

Hi assisteix el general Aizpuru, sens dubte perquè es tractarà en la reunió del problema del Marroc.

El general Primo de Rivera portava a la reunió el Decret relatiu al separatisme.

En l'esmentat Decret s'estableixen sancions que oscillen entre 500 pessetes de multa i 6 anys de presó als particulars que ostentin en llurs cases o establiments banderes no espanyoles.

També s'estableix que sigui el castellà l'idioma únic.

Tots els discursos, comunicacions, actes i altres documents d'entitats aniran redactats en castellà.

Només es consentirà emprar l'idioma regional en les citacions particulars i això encara amb algunes restriccions.

UN DECRET SOBRE SUBSISTENCIES

La "Gaceta" publica la següent Reial ordre:

El rei s'ha servit autoritzar els excellentíssims senyors generals senyor Francesc Ruiz del Portal i Martínez i senyor Dalmir Rodríguez Pedré perquè a l'objecte d'estudiar el problema de les subsistències procurant el seu abaratiment, examinin i inspeccionin als centres ministerial i les seves dependències els expedients relacionats amb llurs preus, existències, transports i altres dades que cregin convenients a l'efecte.

LA REFORMA DE LA LLEI DE COMPTABILITAT

La reforma de la llei de comptabilitat sembla que està encaminada a resoldre dificultats que emanaven del Consell d'Estat per a la concessió de crèdits per a despeses del Marroc, important 44 milions.

DETINGUT SINDICALISTA

Els agents de vigilància que presten servei en el correu de Saragossa han detingut un individu de pèssims antecedents caracteritzat anarquista i sindicalista, anomenat Josep Plaza Torner, que usava demés nou noms.

Al moment de la detenció digué anomenar-se Rogeli Codina Jovellanos.

El detingut fou portat a les oficines de la primera brigada, on se'l sotmeté a un minuciós interrogatori, durant el qual digué haver viatjat per diferents capitals i que ara venia a la Cort en comissió informadora amb ocasió de la vista de l'assassinat del senyor Dato.

Al dit individu, que vivia a Manresa, en ésser detingut, se li ocupà un document amb el segell de la Federació de Sindicats Unics, recomanant-lo com a individu útil a la causa que defensa.

La policia concedeix extraordinària importància a la detenció.

VISITES D'ADHESIO

Entre les subhastes de carreteres suspeses per Reial ordre, figuren aquestes que afecten a Catalunya:

Barcelona.—Anfesta a Correà, secció tercera, tros segon.

Girona. — Vullpellach a la platja de Pals, tros primer.

Lleyda.—De Lleyda a Pont de Suert, per Pobla de Segur, amb ramal a Vilayet, tros quart i segon.

Tarragona.—Alcolea del Pinar a Tarragona, a la unió amb la de Lleyda a Flix i a Reus, amb la d'Espluga de Francolí.

A Flix pel pont de Ciurana per Porrera.

VISITES D'ADHESSIO

Aquest matí ha complimentat al cap del Govern el Consell Suprem de Guerra i Marina.

Els generals Marina i Correa han visitat al general Primo de Rivera, per rectificar les informacions publicades per la premsa, dient que no estaven conformes amb l'actual moviment.

També ha estat al ministeri de la Guerra el capità general Weyler.

DIMISSIO DELS TINENTS D'ALCALDE

L'alcalde interí, En Nicoli, ha dit avui als representants de la Premsa que havia estat al Govern civil parlant amb el duc de Tetuan, al qual presentà la dimissió de tots el tinents d'alcalde.

El duc manifestà a l'alcalde interí que donaria compte d'aquestes dimissions al Directori militar, i que demà tornaria al senyor Nicoli la seva visita a l'Ajuntament.

L'AMBAIXADOR ITALIA AL PALAU

Després d'haver despatxat amb el general Primo de Rivera, el Rei ha rebut l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marquès Paulucci Calvoli.

A aquesta entrevista, que fou molt llarga, se li ha donat molta importància, relacionant-la amb els anuncis que ja havien estat fets amb caràcter oficial del pròxim viatge del Rei a Roma.

VISITES DE COMPLIMENT

A primera hora de la tarda, el Rei ha estat complimentat per l'ex-ministre de la Guerra, general Oleguer Feliu, i el director general de la guàrdia civil.

LA CONTESTA AL RAISUNI

Com que ahir és esperada la lletra que el Raisuni anuncia en el seu telegrama, el president del Directori li contestà en els termes següents:

"Agraeixo les sentides paraules que m'haveu adreçat, repetint el vostre sincer amor a Espanya i respecte al meu august sobirà, amb ocasió de la implantació del nou estat de coses en la governació del regne, i assegurant amb la vostra lleial amistat i garantia del vostre reconegut prestigi, que la pau i la tranquillitat regnaran en aquesta zona.

M'he apressat a elevar a la superioritat el vostre missatge, amb la seguretat que en ésser conegut del meu august senyor, l'apreciarà en ço que val i li serà de satisfacció el conèixer aquesta nova prova de vostra amistat vers ell.

Tinc el gust de manifestar-vos que a Espanya existeix completa tranquillitat, regnant satisfacció i plena confiança en l'esdevenidor, malgrat que el canvi de coses ha estat radical, no s'ha registrat ni un sol incident desagradable, la qual cosa prova la simpatia amb què tot el poble ha rebut la nova política que ha de dignificar un règim de serietat, justícia i moralitat.

Per la meva part, agraeixo l'expressió del vostre afecte i amistat, que tant aprecio."

EL NOU REGIM A GRACIA I JUSTICIA

En Ferran Cadarso, encarregat dels assumptes del ministeri de Gràcia i Justícia ha procedit, segons ordres rebudes, a què tots els empleats que es trobin agregats a aquest centre es presentin en els seus llocs respectius.

Ha suspès a alguns empleats, entre ells, segons es diu, el fill d'en Manuel Brocas.

A més a més, ha fixat un termini de vint-i-quatre hores, perquè els magistrats es presentin a les seves respectives Audiències, i també els empleats del ministeri que es trobin en llicència.

EL CONSELL DEL DIRECTORI

A les nou de la nit ha acabat el Consell celebrat pel Directori militar, donant el seu president, aquesta nota de la reunió:

"Hem estat tres hores estudiant les qüestions del Marroc, presents el general Aizpuru i el sotssecretari d'Estat, interromputs dues vegades per les visites dels ambaixadors d'Anglaterra i França.

Es nomenà una ponència perquè estudiï les línies generals, i demà passat, també amb el general Aizpuru, darrer dia que estarà a Madrid, ens tornarem a reunir i li lliurarem aquesta ponència.

Demà sortirà a la "Gaceta" el decret sobre el separatisme.

El Directori demà complimentarà al Rei."

Confirmà després aquestes notícies el general Aizpuru, afegint que abans d'embarcar cap el Marroc es detindrà un dia a Còrdoba, on té un dels seus fills.

EL MARQUES D'ALHUCEMAS

Han cumplimentat En Garcia Prieto els ex-ministres Armiñán, duc d'Almodóvar del Valle, Salvatella, López Muñoz i Silvela.

El Marquès surt aquesta nit cap a Irún.

UNA MANIFESTACIO

Amb l'exprés ha sortit cap a Hendaya el marquès d'Alhucemas amb la seva senyora, constituint el comiat una manifestació de respecte i simpatia per a l'ex-cap del Govern.

Han anat a l'estació tots els ex ministres lliberals que estan a Madrid, amb la plana major del partit, ex-senadors, ex-diputats, alguns conservadors, l'expresident del Suprem i molts amics particulars.

En sortir el tren, els concurrents es descobriren respectuosament, corresponent visiblement emocionats els marquesos.

L'ORTEGA GASSET ES FA REPUBLICA

L'Ortega Gasset ha publicat una nota, en la qual diu:

"Sincer en els meus ideals, que es confirmen i s'arrelen més davant els obstacles, considero que aquells m'imposen un deure: el d'abandonar els sectors monàrquics i declarar que professo des d'ara les conviccions republicanes."

L'ALBA A L'EXILI

Persones arribades de Biarritz conten detalls interessants relacionats amb l'arribada i estada a la dita vila de l'ex-ministre d'Estat, En Jaume Alba, que en les últimes hores ha sortit cap a Anglaterra, després de passar per París.

En general, entre els espanyols, la presència de l'Alba a Biarritz no fou ben acollida.

Les impressions rebudes en els primers moments, que naturalment, eren de gran nerviositat, influïren de tal manera en l'ànim general, que els cambrers espanyols de l'Hotel du Palais plantejaren un conflicte a l'amo del dit hotel, per negar-se a servir l'Alba.

No és veritat que aquest hagi utilitzat l'automòbil oficial de què es parla. Únicament es traslladà en ell, sens dubte per no disposar d'altre vehicle en els primers moments, l'esposa de l'ex-ministre d'Estat, des de Biarritz a Sant Sebastià, i segons les nostres notícies, el cotxe ha estat retornat.

Les converses a Barritz giren únicament al voltant del tema del cop d'Estat donat a Espanya i es comenta la situació de l'Alba i les acusacions que contra d'ell es fan.

Respecte a aquest s'ha fet públic un detall molt significatiu, i és que l'Alba s'ha vist obligat a vendre un collar de perles de la seva esposa a casa d'un conegut joier d'aquella població. Això, que és públic a Biarritz, és objecte d'una vehement discussió entaulada sobre la situació econòmica actual de l'ex-ministre d'Estat, puix per molts aquest detall porta a pensar que l'Alba, si són certes les acusacions que sobre ell pesen, no es troba en la posició rica que molts li atribueixen.

EL PENSAMENT DE L'OSSORIO GALLARDO

N'Angel Ossorio i Gallardo comenta en "El Liberal" l'actualitat, i diu que ja havia profetitzat en les seves campanyes orals i escrites que vindria primer una dictadura militar i després una revolució.

Els polítics no li feren cas i seguí el funest sistema del compadratge.

Si no ho haguessin fet els militars ho hauria fet un Sindicat, un gremi o una massa de transeünts; però l'ocorregut ara, diu que el remei serà pitjor que la malaltia, puix la violència momentània pot ésser bona col·laboradora d'un moviment d'opinió, mes quan en lloc de servir-la la substitueix, ja no és la violència necessitat transitòria sinó clau d'un nou edifici i sobre la violència no es pot construir res sòlid.

Per això semblava millor orientat, com més cintadà, el moviment que els artillers iniciaren fa alguns mesos i que el Govern no sabé entendre.

EN RAMIR DE MAEZTU, CONSULTOR

Ha arribat a Madrid En Ramir de Maeztu, cridat pel Directori militar.

Se li ha ofert el càrrec, que ha acceptat, de consultor del Directori.

S'ha donat ordre perquè d'aquí endavant no es paguin les nòmines dels directors generals. Només es respectaran les Direccions tècniques.

REUNIO AJORNADA

Per no haver arribat alguns parlamentaris reformistes, la presència dels quals a la reunió de demà era necessària, queda aquesta ajornada.

Entre els que falten hi figura en Pedregal.

EL GOVERNADOR MILITAR A LA DIPUTACIO

Aquest migdia ha estat a la Diputació provincial el governador militar, duc de Tetuan, sense cap acompanyament, essent rebut pel president i alguns diputats.

Al despatx presidencial s'ha celebrat una reunió, en la qual els diputats volgueren conèixer el pensament del Directori sobre la Diputació, no podent descobrir-ho.

Han demanat al governador que resolgués urgentment alguns problemes de la beneficència, del qual se li ha facilitat una nota.

UNA RECLAMACIO DELS FERROVIARIS

Aquest matí ha estat al ministeri de Foment el general Saro conversant amb el senyor Valenciano durant una hora, no donant el general cap informació a la sortida.

Es diu que la vista està relacionada amb la reclamació que els ferroviaris han presentat al Directori.

Es comentava l'actitud del senyor Archs, actualment encarregat del despatx, el qual vol deixar-lo per considerar-se incapacitat per regir-lo.

MES VISITES

Aquest matí han visitat el president del Directori el general Carbó i el general Zubia, director general de la guàrdia civil.

MORT D'EN CONRAT FONTOVA

Ha mort a Buenos Aires l'il·lustre compositor i pianista català Conrat Fontova, fill del cèlebre actor, el qual feia vint-i-cinc anys que dirigia el Conservatori del seu nom.

LES ZONES DE RECLUTAMENT

Pel Directori militar s'han donat ordres als caps de zona i caixes de reclutament perquè tots els caps i oficials que no estiguin en els seus llocs s'hi reintegrin, anant a les oficines des de les nou del matí a la una de la tarda.

EL DIRECTOR DEL NEGOCIAT DE PREMSA

Ha estat designat per ocupar la direcció del negociat de Premsa e informacions, establert a la presidència, l'auditor general de l'exèrcit, Adolf Valle Espinosa.

DETALLS DE LA REUNIÓ DEL DIRECTORI

El Directori s'ocupà aquesta tarda, en la seva reunió, exclusivament i única dels assumptes del Marroc.

Com entre els presents hi havia els generals Berenguer, Cavalcanti i Gómez Jordana, que han estat a l'Àfrica i coneixen perfectament el problema, els tres parlaren detingudament.

El general Aizpuru féu detallada exposició de l'actuació en ambdues zones durant l'etapa del seu comandament de ministre de la Guerra.

Es parlà extensament del pacte amb el Raisuni, predominant la impressió dels generals que està mancat de garantia i que, en realitat, no és un pacte ni és res.

Quedà designada la ponència que ha de proposar solucions. La formen el general Aizpuru, el sots-secretari d'Estat Espinosa de los Monteros i el general Gómez Jordana. Demà es reuniran els tres i desenrotllaran la seva tasca.

En aquesta reunió, a la qual, per cert, no assistí el general Mayendia per no haver arribat a Madrid, s'acordà rebutjar en ferm un crèdit de 21 milions de pesetes proposat per el senyor Silvela per a despeses reservades.

Els senyors Saro, Cavalcanti, Daban i Berenguer abans d'acabar la reunió manifestaren que cessaven automàticament, i felicitaren a la nova directiva, desitjant-li tota mena d'encerts en el seu difícil treball.

S'enteraren els generals, per notícies que els hi donà el general Primo de Rivera, de què a Barcelona havia corregut el rumor de què ell havia estat objecte d'un atemptat a Madrid, la qual cosa havia fet baixar els valors de Borsa quatre enters.

En l'última part de la reunió llegí en Primo de Rivera la minuta del decret sobre els delictes del separatisme.

Apart de les notícies facilitades a la Premsa, afegiren que queden els infractors a disposició dels tribunals militars, únics que poden jutjar aquesta classe de delictes.

Anuncià el president, com així ho féu, que es disposava anar a Palau per sotmètre'l a la signatura règia.

Els crèdits anul·lats pel Directori per a construcció de carreteres munten a 20 milions de pesetes.

DEL MARROC

E CLOMUNICAT

Durant el dia d'ahir es comprovà l'existència d'una concentració de 500 moros al poblat de Imagarren, a tres quilòmetres a l'Oest de Tafersit, on l'enemic tenia col·locat un canó que hostilitzava el dit campament.

Les bateries de Tafersit i Buafora feren foc sobre la dita concentració.

La nit darrera fou hostilitzada la posició de Iguan per un grup enemic que també aixecà la via del carril, va tallar la telefonia i volà part del pont immediat a la posició. Les desfetes han quedat avui reparades.

A Alhucemas ahir continuà el foc de canó, dispersant petits grups rebels.

DIUEN QUE ABD EL KRIM HA FUGIT

Melilla.—Ha circulat amb insistència a aquesta plaça el rumor que Abd el Krim ha fugit de Beniurriaguel, en saber que es constituïa a Espanya un Directori militar i que el Raisuni havia fet oferiments de venir a lluitar a aquesta zona.

INCIDENT FRANCO-MARROQUI EL REPRESENTANT DE FRANÇA ABUFETEJA EL SOLDA

Tànger.—Acaba de fer-se pública una notícia sensacional

El soldà Muley-Jusef ha estat abufetejat pel resident francès.

Els motius semblen ésser les molèsties que li han produït a aquest els termes en què s'ha desenrotllat una entrevista entre el Soldà i un periodista anglès. A Tànger ha causat profunda impressió la notícia, essent aquesta i els successos que es desenrotllen a Espanya notícies a l'entorn de les quals giren tots els comentaris.

UNA ENTREVISTA AMB ABD-EL KRIM

Melilla.—Se sap que han arribat a la zona enemiga quatre súbdits estrangers que es traslladaren al poblat d'Aydir, on han visitat detingudament a Abd-el-Krim.

Sol·licitaren del cap rebel la llibertat del caid de M'Talza.

Després d'alguna resistència per part d'Abd-el-Krim, accedí aquest a la llibertat del susdit caid, però posant com a condició precisa la formació d'una important harca per combatre a Espanya.

DE L'ESTRANGER

BARCELONA I LA PREMSA ANGLESA

La premsa estrangera està ben assabentada de les nostres coses. Amb motiu del cop d'Estat espanyol, el "Daily Mail" publica un mapa d'Espanya, el retrat de l'oncle del general Primo de Rivera—aquest retrat l'han publicat tots els diaris francesos i anglesos—i un petit gravat d'una vista de Barcelona.

Per completar la informació publica també una nota descriptiva de la nostra ciutat, que traduïm íntegrament. Diu:

"Barcelona. — Situada a una vall, entre la cordillera del Tibidabo i les Muntanyes Maleïdes, i mirant a la mar, Barcelona, la capital de Catalunya, és la principal ciutat comercial d'Espanya.

Cinc vegades més gran que Sheffield, es troba a la mateixa latitud que Roma. Té bon port i les seves villes i torres (towers) antigament usades com a refugi contra els pirates de Berberia, són voltades pintorescament de vinyes, pins, tarongers, llimoners, figueres i magraners. La principal indústria són les filatures de cotó, que empleen... homes."

El número que ve al final de columna, resulta il·legible. Afortunadament la resta de la informació es prou substanciosa perquè ens poguem passar d'aquesta dada.

LA PREMSA ANGLESA

Londres, 18—El "Daily Telegraph", en un extens editorial, en el qual comenta la situació d'Espanya, diu que sigui el que sigui el resultat d'aquest segon assalt lliurat a Europa contra sistemes que estan en decadència entre la vergonya nacional, aquest progrés serà seguit amb extraordinari interès per totes les nacions civilitzades.

La Gran Bretanya—acaba dient—desitja sincerament la realització de les esperances que el poble espanyol té en aquests moments.—Havas.

ELS PERIODICS ANGLESOS

Londres, 18.—La majoria dels periòdics, en llurs edicions d'avui, diuen que si el nou règim que a Espanya acaba de pujar al poder pot executar tots els seus plans començarà per a Espanya una nova era de prosperitat.—Havas.

UNA EXPLORADORA ANGLESA CELEBRA UNA INTERVIU AMB EL RAISUNI

Londres, 18.—Ha arribat a aquesta capital la famosa "globe trotrer" anglesa Rosa Farbe, única dona europea que ha aconseguit visitar la residència del Raisuni al Marroc.

Declara Rosa Farbe que va romandre a Zabia disset dies, sostenint nombroses entrevistes amb el Raisuni, home enorme amb una barba roja.

El Raisuni manifestà a la viatgera anglesa que l'home està fet per a la guerra i la dona per al descans i el plaer. El Raisuni creu que la civilització s'obrirà pas al Marroc. Compara la civilització amb la vista i la manca d'aquesta amb la ceguera. Afegí que creia que molt més que les armes, contribuiran a escampar la civilització europea al Riff els metges espanyols amb llurs hospitals.

El Raisuni manifestà estar molt al corrent de les qüestions europees. L'actitud que manté vers Espanya és molt amistosa.

El Raisuni té dues dones; la més jove, extremadament bella i semblant a una italiana. Té nou filles i tres fills. Posseeix quaranta cinc esclaves molt jovenetes i vint esclaus.

En acomiadar-se Rosa Farbe del Raisuni, aquest li féu el present de dos braçalets d'or. Aquesta l'obsequià amb una espasa.—Radio.

COM ESDEVINGUE LA DETENCIO DE L'EX-MINISTRE REGIONALISTA

Perpinyà, 17.— L'ex-ministre espanyol, senyor Ventosa i Calvell, viatjava ahir en el ràpid Barcelona-París, quan en arribar a Port-Bou la policia li comunicà que no podia travessar la frontera. El senyor Ventosa invocà les seves bones relacions amb el general Primo de Rivera i pregà a la policia que li telefonés, com així es féu, però quan es va rebre l'ordre de deixar-li continuar el viatge, el ràpid ja havia sortit.

Aleshores el senyor Ventosa travessà a peu la frontera i a Cervere el senyor Brousse pregà al comissari que refrendés el passaport de l'exministre, el qual a Perpinyà va agafar el ràpid cap a París.—Radio.

La Música

UNA ALTRA ASSOCIACIO DE MUSICA

Dilluns, a la nit, es fundà a Figueres una Associació de Música, la qual serà germana de les altres Associacions que van florint esplendorosament arreu de la nostra terra.

Aquesta Associació estarà adherida a la Lliga d'Associacions de Música i començarà les seves tasques immediatament, a fi de poder inaugurar el seu primer curs de concerts dins del vinent mes d'octubre. L'Associació de Música de Figueres és ja des d'ara una viva realitat i compta amb un gran nucli de devots que per ells sols són una clara garantia dels triomfs que per la cultura de Figueres s'assoliran.

Per encaminar l'Associació s'ha nomenat una Comissió organitzadora integrada per molt valuosos elements de la vida espiritual figuerenca, a base d'aquesta distribució de càrrecs: president, Pelai Torres; Vicepresident, Ramon Basil; tresorer, Julià Zarandona; arxiver, Emili Pallissera; vicesecretari, Ramon Bassaganyes; vocals, Francesc Civil, Martí Llobet, Joan Llonch; secretari, Josep Jou.

PALAU DE LA GENERALITAT

LA MANCOMUNITAT

Ahir matí celebrà sessió ordinària el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch.

A primera hora de la tarda, el president ha rebut els repòrters, manifestant-los que la reunió del matí s'havia dedicat en bona part a la continuació de nomenaments de comissions i altres acords que deriven de la celebració de l'Assemblea.

LES REUNIONS DEL CONSELL LA SETMANA ENTRANT

Amb motiu d'ésser festa dilluns de la setmana entrant, les reunions del Consell Permanent de la Mancomunitat se celebraran la tarda del dimarts i el matí del dimecres, enlloc dels dies acostumats.

LA COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en l'expedient relatiu a l'autorització sol·licitada per don Pere Rovira Bertrand, per transportar i distribuir electricitat al poble d'Almúnia.

Autorització sol·licitada per la S. A. Energia Elèctrica de Catalunya per transportar electricitat a la barriada de Can Calet i a la fàbrica Viñals, situada a Sant Faust de Capcentelles, amb imposició de servitut sobre predis particulars.

LA MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS

El Consell Permanent de la Mancomunitat, en data 8 d'agost passat, va prendre el següent acord:

"Els individus no secretaris que formaven part de la Germandat de Funcionaris d'administració local de Catalunya el dia 30 de juny d'enguany i els que haguessin demanat l'ingrés a la dita Germandat abans d'aquella data, sempre que gaudeixin de bon salut, seran equiparats, per a tots els efectes dintre de la Mutualitat de secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, als secretaris d'Ajuntament.

Per haver estat designat per l'Assemblea de la Mancomunitat conseller de Beneficència i Sanitat el senyor Santiago Riba, ha passat a ocupar el càrrec de president del Consell de Govern de la Mutualitat el nou conseller de Política Social, senyor Ramon Noguer i Comet.

Per al càrrec de vocal que aquest venia exercint, ha estat designat el diputat senyor Joan Colominas Maseras.

Els Teatres

Barcelona.—Sessions d'art Mercè Nicolau. "Cants d'Orient". Drama en tres actes de Juli —Vallmitjana.

En Juli Vallmitjana, l'hàbil observador sentimental de la vida gitanesca, que ha donat al teatre català proves evidents de la seva ciència dramàtica i de la seva erudició dintre un món esqueixat i pintoresc, ha volgut ara en "Cants d'Orient" aixecar una mica el nivell de les accions, i allò que moltes vegades en les seves obres era pur valor documental, aquí és convertit en substància poètica.

Els gitanos de "Cants d'Orient" no són figures pintoresques, vistes amb ulleres de biòleg, són personatges tocats d'heroisme; les passions surten de l'anècdota, i agafen un cert tò d'universalitat. En una paraula, en Vallmitjana ha volgut fer obra poètica. Ha triat un argument suggestiu, on totes les figures hi parlen en to major; la gelosia, l'odi, l'amor desesperat juguen contínuament, barrejant-se amb la superstició i el misteri que fa tremolar aquelles ànimes orientals.

Teatralment, l'obra no perd mai interès; des del punt de vista poètic, potser falta en els moments culminants l'empenta lírica que acabi de donar consistència a les figures i que doni un aire de grandesa a l'acció.

El personatge central de l'obra, la gitana Maia, té una bellesa i una bestialitat de pantera que arriba a produir l'emoció desitjada.

La figura de la gitaneta Sila, tota platejada i pàl·lida, estableix un contrast delicadíssim i un equilibri dins de l'obra.

Encara que la intenció d'en Vallmitjana hagi estat potser anar darrera d'una estilització de l'ànima dels "zincalós", aquesta obra es manté al mateix nivell de les bones produccions del teatre d'en Vallmitjana; l'anècdota, la traça de l'home de teatre, el pintoresc és allò que sura per damunt de tot.

Cal remarcar d'una manera especialíssima el bon encert de la direcció artística de l'obra. Tant el decorat com la presentació i els vestits, resulten una veritable troballa.

La Mercè Nicolau produeix un efecte de color i de línia com poques vegades hem vist al teatre català. El nostre admirat pintor Ricard Canals, que ha pintat els figurins per a aquesta obra, demostra conèixer millor que ningú la importància que té el color en el teatre.

Quant a la interpretació de l'obra només es poden fer elogis; tota la companyia estigué justa i entonada. En Giménez, la Mercè Nicolau i la Teresa Boronat, cantaren d'una manera admirable aquests "Cants d'Orient".

La Teresa Boronat, coneguda per tot el nostre públic com a excel·lent dançarina, se'ns ha demostrat d'un curt temps ençà com a actriu aguda i finíssima. Esperem que Teresa Boronat, actriu i dançarina, donarà dies de glòria a la nostra escena.

S.

Teatre Barcelona.—Inauguració de la temporada de tardor

El pròxim divendres, 21 de setembre, inaugurarà la temporada de tardor en el teatre Barcelona la notable companyia de comèdia Alba-Bonafè, una de les de millor conjunt i més celebrada de les que actuen.

Irene Alba i Joan Bonafè són dos artistes de mèrit indiscutible. Han fet belles creacions de personatges en nombroses obres.

La companyia es presentarà amb l'estrena de la comèdia en tres actes dels autors germans Quintero "Las vueltas que da el mundo".

Teatre Novetats.—Circ Eqüestre

La matinée de demà, dijous, serà dedicada als nens. Hi actuaran nombrosos i divertits artistes.

CRONICA SOCIAL

EL CONFLICTE DELS TEATRES

S'ha confirmat el rumor que un grup de professors d'orquestra se separava del Sindicat Musical. S'ha firmat una contractat entre 26 d'aquests professors i l'Associació d'Empresaris, en la qual aquests darrers garanteixen feina per deu mesos anuals, durant tres anys, a cadascun dels contractats.

Sembla que aquests músics es comprometen d'ací a pocs dies obtenir l'ajut d'altres companys seus.

Ahir el Teatre Romea ja actuà amb catorze professors d'orquestra.

Els tramoïstes, de moment, no han represès el treball, però hi ha l'esperança que no tardaran a fer-ho.

DETINGUT PER COACCIONS

Ha estat detingut Josep Ferré Martí, acusat d'exercir coaccions contra els obrers de la fàbrica de gomes Blasi, Sagué i Gallard, en la qual treballen afiliats al Sindicat Lliure, puix que els de l'Únic van retirar-se per no voler treballar en companyia d'aquells.

DILIGENCIES JUDICIALS

Es constituí a la Presó el jutjat especial d'atracaments, amb el jutge senyor Doval, procedint-se al reconeixement, davant de testimonis, de tots els detinguts amb motiu dels darrers atracaments.

Sembla que només fou reconegut pel carboner que resultà lesionat, el Baptista Peroni, com un dels atracadors.

L'Albaredo i el Sanmartín, foren reconeguts per uns guàrdies, com els que disparaven a la Ronda de Sant Pere.

Els altres no han estat reconeguts.

El jutge ha aixecat la incomunicació a cinc dels detinguts.

ESTRANGERS DETINGUTS

A la plaça del Doctor Robert, de Sabadell, foren detinguts els súbdits estrangers Georges Sotyanoff Kiniff, natural de Mirkofro (Bulgària), de vint-i-cinc anys, mecànic, domiciliat al carrer Comtal, d'aquesta ciutat, i portant com a únic document la llicència del terç d'estrangers, i Marius Antoni Héctor, natural de Massa Carrara (Itàlia), de vint-i-quatre anys, mecànic, també domiciliat a Barcelona, carrer de Sant Ramon, 15, primer, primera, no ocupant-se-li cap document.

Han estat traslladats a aquesta capital, custodiats per una parella de la guàrdia civil i per si es troben complicats en el tràfec de dones o en algun fet punible, ingressaren a la presó cel·lular.

En el correu del Nord arribà custodiat per una parella de la guàrdia civil, el súbdit rus Félick-Funjucki, que fou detingut a Oviedo amb motiu de l'atracament a la sucursal del Banc d'Espanya a Gijón.

El Funjucki està reclamat per un jutjat d'aquesta capital com a presumpte autor de diversos atemptats.

Sofre SANT JORDI
J. ESPINÁS :: CLAVE, 17

De Catalunya

TIANA

Jocs Florals organitzats per l'Orfeó Tianeno

Any I

VEREDICTE

I. — Flor natural: "Balada d'una tarda de diumenge".

Accèssit primer. — "Les noces presentides". Lema: "Amor, Dolor".

Accèssit segon.—"Cançó de verema", Lema: "Raïm que madures".

II.—Englantina. "Elegia de l'hora baixa". Lema. "Veus de la terra".

Accèssit primer.—"Record elegíac". Lema: "Testament patriòtic".

II.—Viola: Poemet marià.

Accèssit primer.—"Déu i Pàtria". Lema: "Bella terra, bella gent".

Accèssit segon: "Flors conventuals".

IV.—Del reverend senyor ecònom: "L'arbre parroquial".

Únic accèssit.—"La llantia del Sant Crist".

V.—De la S. A. Tramvia de Montgat-Tiana: "El tramvia".

VI.—Del senyor Joan Fatjo: "Elogi al maig". Lema: "C'est le mai", etcètera.

VII.—Del senyor apotecari: "Sonet de la immortalitat",

Accèssit: "A vosaltres".

VIII. — Del senyor A. Ibars: "La mare". Lema: "A la memòria de la meva".

Accèssit.—"La mare!". Lema: "L'amor més gran".

IX.—Del senyor A. Grases: "L'aplec de tardor".

X.—Del senyor Rosend Peitx: "Notes del moment".

XI.—Dels senyors contractistes d'obres: "Un poble atuït".

XII. — Dels germans Palau: Desert.

Formen el jurat: Joaquim Canals, prevere, president; Alfons Fernàndez Buegas; Eugeni Flori, prevere; Antoni Ibars; Miquel Fàbregas, Emmanuel Boser, i Pere Palau, secretari.

La festa se celebrarà el dia 18, a les quatre de la tarda.

GIRONA

En Salvador Albert a l'Ateneu de Girona

Divendres passat, a la nit, En Salvador Albert va llegir a l'Ateneu de Girona, davant un auditori nombrós i escollit, el seu recull de poemes inèdits *Més enllà*, inaugurant el segon cicle de conferències.

El president de l'Ateneu, senyor Carles Rahola, va pronunciar unes paraules preliminars, recordant que ara fa un any començaven a reunir-se alguns companys per tractar de la constitució de l'esmentada entitat, la qual porta ja realitzada una tasca cultural que ha merescut lloances i estímuls i que no dubta serà superada. Remarcà que des que s'havia clos el primer cicle de conferències amb la magistral dissertació d'En Rovira i Virgili, la Junta directiva no havia deixat d'actuar, contribuint a l'organització de les Colònies escolars, aportant el seu concurs a campanyes humanissímes i preparant exposicions artístiques i altres actes de cultura per les fires de tardor.

Seguidament va fer l'elogi del senyor Albert, posant de relleu les seves condicions com a escriptor, especialment com a crític i com a polític auster. Els seus estudis sobre Amiel i Ibsen — digué el senyor Rahola — són d'una vàlua excepcional. L'Albert s'ha endinsat pregonament en l'ànima del torturat pensador ginebrí i ha assenyalat els més delicats matisos. L'obra del gran dramaturg noruec ha estat objecte per a ell de la més fidel i clara exposició i dels més subtils comentaris.

Acabà el president de l'Ateneu posant de relleu la personalitat de l'Albert com a poeta, que va revelar-se fa anys en el seu llibre castellà *De mi jardín* i ha culminat en *Confins*, i digué que era un veritable honor per a l'Ateneu de poder assaborir les primícies del nou recull *Més enllà*, que, per les impressions que tenia, estava segur que contribuiria a la glòria del seu autor com a poeta català.

En la primera part, que es titula *Ascensió*, el poeta, bo i fitant, al·lucinat, l'Atzur, s'abandona amb intensíssima devoció al maternal amor de la Natura que, de cim en cim, l'impulsa dolçament a l'altitud suprema. En la segona part, que duu per títol *Fervors*, la barca del poeta, on ell és present i absent a l'hora, llisca en l'ensomni, al màgic poder del qual reapareix, davant dels seus ulls, freturosos de puritat i de tendresa, un amor de molt de temps enyorat: Flor virginal que un vent de dissort marceix i que ressorgeix, però, excelsament transfigurada, de la insondable, muda i glacial tenebra del No-res, al fervorós conjur del poeta, el qual, en la beatífica plenitud de la fe, s'enllaça amb la seva benamada, sentint-se digne del seu amor tot llum, sota els estels claríssims de la nit augustament silenciosa. Breus síntesis poètiques preludien cada una de les cinc seccions que integren aquesta segona part. En la tercera, titulada *De solitari a solitari*, el poeta modula els sons universals, semblants a paraules, que ell copsa amb emoció inefable, escoltant religiosament la seva pròpia veu interior, enfervorida per l'infinit anhel d'excelsitud que ha sentit sempre i sentirà eternalment al fons de l'ànima humana, joiosa d'albirar-se a la fi, a través de si mateixa, resplendint immaculada en la glòria del Més-enllà.

L'auditori va escoltar amb devota atenció la lectura de les belles poesies del senyor Albert, i el va aplaudir llargament.

Els Espectacles

PRINCIPAL PALACE

Telèfons, 5125 A i 4736 A
Plaça del Teatre, 2 i 4

Grandiós èxit dels nous quadros **La Agencia del Flaquito** i **Olds dances record** Meravellòs final de la **Revue**

Tarda i nit, l'aplaudit espectacle en dotze quadros **Skitchos Revue** 75 artistes espanyoles i estrangeres. **Entrada lliure**

Divendres, dia 21, ESTRENA d'un **altre gran quadro d'art** **La gallina cega** (de Goya)

(La revisat, a la tarda, començarà a les cinc en punt)

DISSABTE, VINENT, dia 22
SOLEMNE REOBERTURA
del
PALACE BAR
amb una
GRANDIOSA FESTA TABARINESCA
Guarniment pel reputat escenògraf senyor Alarma)

TEATRES

Teatre Catalá Romea

Grandiós èxit de la famosa companyia italiana de ball **Molasso"**. Avui, nit, a les deu.

LA PETITE GOSSE

La eminent artista **Hedda Ristori** primera arpista del món, cantarà les millors composicions del seu repertori, acompanyantse a l'arpa.

LA MIMADA

comèdia musical, prenent-hi part les primeríssimes ballarines **Serina, Rubini** i **Cesari** i els senyors **Molasso**, secundats per

20 formoses ballarines, 20

Preus econòmics. Butaques a 4, 3 i 2 pessetes. — Demà, dijous, tarda, a les cinc. Magnífica matinée a preus populars. Nit, programa nou. Acompanya l'espectacle l'orquestra del Foment Musical Espanyol.

TEATRE NOVETATS

CIRC EQUESTRE

Gran companyia internacional acrobàtica, eqüestre, còmica i musical. Director: **Mr. Ventura Gannau.**

Avui, dimecres, nit, a les deu, el programa més atractiu, el més sensacional, el més variat de quants s'han presentat:

L'èxit de Robbins
domador de bicicletes, és el número més còmic de tots els vistos fins la data.

Els 7 Titto Riffi
els millors saltadors que han actuat als nostres circs.

Les 4 Varettas
és una de les atraccions més originals i de difícils exercicis.

Segueixen essent molt aplaudits **Les Mandos**, amb el seu perillós "tourbillon" de la mort, i **E. P. Lee** amb el seu original treball de força dental; **Fred Silvester i Cia; Les 4 Uessems; C. Fontana; The Arques; The Strakay,** etc.

Entrades còmiques pels molt aplaudits clowns **Germans Ferroni, Navas i Gerome, Silva i Kodak.**

Demà, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, matinée infantil. Nit, a les 10, gran moda. **2 originals debuts. Les 3 Sister Sturla i M. Rambeau,** amb la seva preciosa col·lecció de cavallets, gossos i simis ensinistrats, gran i bonica presentació.

Tots els dilluns, dijous i dissabtes, matinées econòmiques.

CERCLE DE SANS

Demà, dijous, dia 20, a les deu nit

Companyia Díaz-Artigas

La comèdia dramàtica en tres actes, creació de **Josefina Díaz,**

PRIMEROSE

Despatx a taquilla cada vespre, de nou a onze, i al Centre de Localitats de la Plaça de Catalunya. Preus populars.

TEATRE TIVOLI

Empresa **Francesc Delgado**

Gran companyia de Comèdia

ANTONIA PLANA
EMILI DIAZ

Avui, dimecres, tarda, funció a preus populars. Nit, a les deu, estrena del disbarat còmic en tres actes

LA CASA DE SALUD

èxitàs de broma a Madrid

Teatre Poliorama

Companyia de Comèdies

Avui, dimecres, tarda, a les cinc, matinée popular

LOS GALEOTES

Nit, a les deu, popular

ES MI HOMBRE

Divendres, nit, estrena de la comèdia en tres actes, de Gutiérrez Roig i Gabald,

El tiempo de las cerezas

ELDORADO

Gran companyia de sarsuela de JOAN VILA

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. Nit, a les deu

L'entremès

MAÑANITA DE SAN JUAN

la cèlebre sarsuela **El puñao de rosas** i la divertida sarsuela

TRINI LA CLAVELLINA

MOBLES

a termini, sense fiador. Carrer de Santa Anna, 18

Aristocràtic Saló Kursaal Temple de la Cinematografia

Orquestrina Suñé. Saló de reunió de famílies distingides. —Avui, dimecres, insuperable programa, el més sorollós èxit del dia: primer capítol de la super jota universal, **Esposes frívoles** (exclusiva d'aquesta empresa), pel gran actor Von Stroheim. Degut al seu llarg metratge està repartida en dos capítols. Gran èxit de la bonica comèdia **Viatge al paradís**, per la gentil artista Bert Lytell; **Sonant el cuiro** o **El boxador aristocràtic** (5 round). **La bomba hidràulica**, de broma contínua; **Actualitat, amb el cop d'estat a Madrid.** —Demà, dijous, estrena del sentimental cine-drama **Ilona**, per la gran artista **Lia di-Putti**; la grandiosa obra **Esposes frívoles, Sonant el cuiro.** Estrena de la divertida cinta **Tingueu compte si us plau** i **Actualitats Gaumont.**

DOLOR D'ESTOMAC

i malalties de les vies digestives, es curen amb el

GASTROBIOL ROSSELL

De venda a la FARMACIA INTERNACIONAL - Rambla del Centre, 17, i a totes les farmàcies

Gran Teatre Espanyol

SANTPERE - BERGES

Dissabte, 22 de setembre, a les deu de la nit:

Inauguració de la temporada.
ESTRENA
del divertit vodevil en tres actes,

CROCHARD

corrido, innocent i màrtir

Elegants toilettes. Continuades rialles. Espetarrant presentació. Decorat nou de Bulbena i Girbal

Teatre Barcelona

Temporada de Tardor
Gran companyia de comèdia

ALBA - BONAFE

Debut, divendres, 21 de setembre, amb l'**estrena** de la comèdia en tres actes, dels germans Quintero,

Las vueltas que da el mundo

Teatre Barcelona

Sessions d'Art
Mercè Nicolau
Primer actor i director,
Enric Jiménez

Avui, dimecres, nit, a les deu. **Grandiós èxit** de l'interessant drama en tres actes, del vigorós dramaturg Juli Vallmitjana,

Cants d'Orient

CINEMES

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Avui, dimecres, èxit grandiós: **L'audaç** (Artistes Associats), darrera creació de Charles Ray; **La moderna americaneta,** per Margarida Fisher; **Tomaset campió de golf,** de molta broma. Divendres, moda, inauguració de la temporada, debut de notables sextet i "trio" i estrena de la colossal exclusiva: **El preu de la bellesa,** per Maria Prevost. Aviat, la més gran novetat cinematogràfica.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit, grans programes La xamosa comèdia **Viatge al paradís;** la pel·lícula còmica **La bomba hidràulica;** la interessant **Història d'un "chantage";** la bonica comèdia **Els amors de Letty,** primera jornada de la colossal pel·lícula **La reina dels diamants;** el cinedrama **Les dues venjances.**

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
PROGRAMES SELECTES

Avui, dimecres, tarda i nit, programes selectes: la formosa comèdia **Viatge al paradís;** el cinedrama **Les dues venjances;** la divertida pel·lícula **Els amors de Letty;** la interessant **Història d'un "chantage",** i la còmica **La bomba hidràulica.** Demà, dijous, programes extraordinaris.

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, dimecres: **Aventures de Robinson,** XIII i XIV episodis; **Caçant feres a l'Africa,** sensacional; **Mary bojament enamorada; Un gendre vigorós; Jo i la mula.** Demà, dijous: **Aventures de Robinson,** XV i XVI; **Caçant feres a l'Africa; El dubte,** i altres.

Teatres Triomf i Marina

i Cinema Nou

Avui, **Funció de gala, El gatet salvatge,** l'estranya **aventura, Viatge aeri, Robinson Crusoe,** 11 i 12; **La reina dels gitanos,** 12 i últim episodi.

Diana-Argentina

Excelsior

Avui, **La reina dels diamants,** 1; **La història d'un chantage,** 2; **La princesa maleïda, Els amors de Letty, Bomba hidràulica.**

Cinema Princesa

Telèfon 1371 A.

Avui, dimecres, programa monstre: **La reina dels gitanos,** 10 i últim episodi: **Sense pietat,** interessant film dramàtic, creació del gran artista Emili Ghione; **Furor passional,** bonica cinta dramàtica, de gran argument, interpretada per la gran artista Doraldina; **El gatet salvatge,** interessant film interpretat pel tan desitjat artista Hoot Gibson; **Dinamita,** còmica de gran broma, i la sensacional cinta **Exposició del Moble de Barcelona, 1923.** — Demà, tot estrenes, entre elles **El pare Joanic** o **Mossèn Janot,** obra del gran dramaturg A. Guimerà.

RESTAURANTS

LES PLANES

Hotel Restaurant Versailles
Obert des de les cinc del matí a mitja nit
Servei de cobert i a la carta
Coberts de 7'50 pts. endavant
Habitacions per a temporades a preus econòmics
Aigua del Mas Guimbau
Camí especial per a automòbils
Telèfon 7 H
Propietari: Joan Có (de l'antic VERSAILLES)

LA RABASSADA

Hotel — Restaurant — Atraccions

400 metres altitud. Programa encisador. Temperatura deliciosa. Habitacions **Gran confort per a famílies.** Servei permanent d'autocars des de la plaça de Lesseps (Josepets), del migdia per amunt. Telèfon 6204 G.

DIVERSOS

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DEL MOBLE I DECORACIÓ D'INTERIORS

Parc de Montjuich

Palau de l'Art Modern i Palau Industrial

AVUI, esplèndida manifestació d'Art. Exhibició de mobiliari modern, presentat per les cases més importants de Barcelona, d'Espanya i de l'estranger. Secció retrospectiva d'habitacions completes dels segles del XIII al XIX. Sumptuosa presentació de la Indústria francesa. Tapissos de la Casa Reial. Presentació de 25 vivendes humils. Mobles, joguines, etc., etc.

Dijous, dia 20 de setembre, a la tarda, grans concerts per dues reputades bandes militars

Preu de l'entrada, 1 pesseta

Els abonaments s'expedeixen a tots els establiments de Barcelona al preu de 20 pessetes.

Restaurant: Thés-tzigans de les cinc a les set de la tarda. L'Exposició està oberta de les deu del matí a les vuit de la nit

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

Revelat de plaques i pel·lícules i tot treball de laboratori. Es reunit a les

5 HORES

CASA CASELLAS
Carrer de Santa Anna, 4. (Prop Rambla)

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72
Teléfon A. 5090
Fàbrica: Carrer Benavent (próxim a la Travessera de Sans)
BARCELONA

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça Santa Anna, 24, 1. **Servei Municipalitzat**

CENTRAL: **TELEFON 2480-A** **SUCURSALS:**

Districte I	Balboa, lletra F., Barceloneta. Tel. A. 1895.	Distriste IX	Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201.—Tel. 264, S. M.
" I	Estafeta. Poble Nou. Wad-Ras, 236.—Tel. 238 S.	" IX	Horta, Major, 27.—Tel. 99, S. M.
" VII	Poble Sec, Campo Sagrado, número 24.—Tel. 3400 A.	" X	Sant Martí, Muntanya, 37.—Telèfon 234, S. M.
" VII	Sans, Canonge Pibernat, 10.—Telèfon 104 H.		Hospital Clínic.—Tel. 332 G.
" VIII	Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, 133.—Tel. 757 G.		Sarrià, Reina Elisenda, 8.—Telèfon 107, H.

La Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres de Barcelona, Societat Anònima, interessa del públic que se serveixi exigir el carnet d'identitat amb la corresponent fotografia, als representants i dependents de la dita Empresa que es presentin per concertar els ajustos d'enterrament, a fi d'evitar la intervenció de persones estranyes a ella, que dificulten i encareixen el servei.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarterets de la Guàrdia Municipal.

MOBLES

J. LÓPEZ

GRANS EXISTENCIES
PREUS BARATISSIMS

44 - CARME - 44
(Davant l'Hospital)

Si haveu perdut el **Tresor de la Salut,** avui podeu recobrar-la per mitjà de les prodigioses aigües termals radioactives y fluorurades de les

TERMAS ORION

DE SANTA COLOMA DE FARNÉS

Sedants del sistema nerviós — Acceleradores de la nodrició

DEMANEU CONSELL AL VOSTRE METGE

Informes: Per correspondència a D. M. Burch, Apartat, 1. Sta. Coloma de Farnés.
Barcelona, D. Dalmau, València, 245, entresol. Telèfon 1845.

NOTA IMPORTANT.—Servei esmerat- Pensió completa des de 17 a 24 ptes. segons l'habitació

PIANOS

DE CORDES CREUADES
AMB MARC DE FERRO
Sublim marca
R. MARISTANY
Casa fundada el 1870
AL COMPTAT
PLASSOS I LLOGUER
18, Plaça Catalunya, 18

FONDA SIMON

MENJARS A LA CATALANA
ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12
Telèfon 1378 A.

VI DE TIANA, a 0'60 pts. litre, posat a domicili; collita pròpia. J. A. Jordana. Tiana.

Ferré. - Pintura : Decoració
Sant Domingo del Call, 4-Tel. 4315 A
ANUNCIS, ROTULS, FAÇANES I OBRES :-: TREBALLS D'ISTIL

CALÇATS SIMON

Liquido a la fàbrica mateix les mostres i calçats amb tares que no podem lliurar als comerciants

PREUS DE SALDO

Fàbrica de calçat: — LLULL, 21
(darrera el Parc)

LA CASA

VDA. DE JOSEP CARRION CERVERA

assabenta els seus estimats clients, haver traslladat els seus tallers, despatx i magatzems al carrer

BAILÉN, 194 i 196

on podrà donar major impuls a la seva acreditada fabricació de cartronatges.

Barcelona, setembre 1923